

Integrovaná strategie území MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko

Stav k úterý, 26. srpna 2014, V101, pracovní verze k veřejnému projednání

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

Obsah	2
1 Úvodní informace	3
2 Profil	7
3 Analýza problémů a potenciálů území	27
4 Analýza potřeb	31
5 Přehled strategických dokumentů v území	32
6 SWOT analýza	33
7 Vize a cíle strategie	36
8 Implementační část	47
Přílohy	48

1 ÚVODNÍ INFORMACE

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

Místní akční skupina Kelečsko-Lešensko-Starojicko, o.s. (dále jen MASKLS) je občanským sdružením podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, sdružující občany, fyzické a právnické osoby, zabývající se ekonomickou, kulturní, společenskou a správní činností, péčí o přírodu a krajinu a trvale udržitelným rozvojem daného území.

Stanovy sdružení byly schváleny dne 19.prosince 2007.

1.2 HISTORIE A ZKUŠENOSTI S ROZVOJEM ÚZEMÍ MAS

Místní akční skupina vznikla v roce 2007 má tedy za sebou jedno řádné programové období v rámci něhož se podařilo zrealizovat řadu projektů.

Tabulka 2 Počet projektů, objem žádostí a objem dotací podpořených v rámci MAS dle opatření PRV.

1.2.1 MISE A ÚČEL STRATEGIE

Mise a účel strategie jsou definovány již v původních zakládacích dokumentech sdružení, zachovávají si svou neměnnost, tj. i kontinuitu:

- Cílem sdružení je všestranná podpora trvale udržitelného rozvoje daného území – venkovského mikroregionu, zejména činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících na území, s ohledem na ochranu přírody a krajiny.
- Sdružení vytváří a naplňuje rozvojové koncepce a strategie a rozvíjí mezisektorovou spolupráci

1.3 METODIKA ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE

Integrovaná strategie rozvoje území MAS Kelečsko- Lešensko-Starojicko byla zpracována asociativní metodou, kombinující komunitní přístupy práce místních expertů s širokou veřejností.

Zároveň bylo třeba respektovat institucionální strukturu regionální politiky Evropské unie, České republiky a Zlínského, resp. Moravskoslezského kraje. Součástí této struktury nejsou pouze orgány, které mají tuto politiku (nebo politiky související) ve své kompetenci, ale také soustava strategických

dokumentů, dotačních titulů a dalších nástrojů, jejichž prostřednictvím je regionální politika vykonávána a naplňována. Orientace této strategie na tyto rámce je racionální a byla zdůrazňována při sběru informací, formulaci priorit, opatření a jednotlivých aktivit.

1.3.1 TÝM PRO TVORBU STRATEGIE

Zadavatelem zpracování strategie je MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko (zastoupena statutárním orgánem), která je současně jejím garantem.

Tým pro tvorbu strategie byl sestaven v druhé polovině roku 2012 a doplňován dle aktuální potřeby. Je tvořen:

- Gestorem tvorby strategie (předseda statutárního orgánu MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko): Karel Hlavica – předseda sdružení)
- Koordinátorem tvorby strategie: Mgr. Zdeněk Hynek
- Odborníky na strategické plánování a facilitaci – RNDr. David W. Novák, Ph.D. (OSVČ) - zpracovatel analytické části a Mgr. David Rucki, (EVS Consulting, s.r.o.)
- Členové programového výboru MAS KLS
- Zaměstnanci MAS KLS (Analytiky tvorby strategie: Bc. Barbara Pilchová a Marcela Turoňová)

Na tvorbě strategie se podílely pracovní skupiny (Společnost, Hospodářství, Životní prostředí a infrastruktura). Pracovní skupiny jsou tvořeny se zástupců členů MAS, místních aktérů a obyvatel území v působnosti MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko.

1.3.2 ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI A MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ

Před zahájením tvorby strategie byl sestaven komunikační plán, který obsahoval následující aktivity zapojení veřejnosti a místního partnerství:

1. Informování o záměru a průběhu tvorby strategie
2. Prezentování a předkládání k připomínkování dílčích výstupů
3. Aktivní zapojení veřejnosti a místního partnerství do tvorby strategie

Informování o záměru a průběhu tvorby strategie

Místní partnerství (tj. členové MAS KLS) bylo již od roku 2012 na zasedáních valné hromady seznámeno s potřebou tvorby strategie na období po roce 2013 a s možnostmi zapojení do tvorby této strategie a následně bylo průběžně informováno o průběhu tvorby strategie.

Veřejnost byla informována o záměru, možnostech zapojení, průběhu prací a o výsledcích strategie formou článků v místních periodikách a zpravodajích, ve zpravodaji MAS KLS (dostupný na stránkách MAS, rozesílaný na obce, místní aktéry, členům MAS). Dále tyto informace o záměru a možnostech zapojení byly rozesílány elektronickou poštou místním aktérům (obcím, místním podnikatelům, zástupcům neziskového sektoru a dalším místním aktérům).

Všechny průběžné informace byly zveřejňovány na stránkách MAS KLS (zejména v sekci „Strategie 2014-2020“, v aktualitách a článcích). Do informování veřejnosti se zapojily i obce, které v rámci svých možností informace a články zveřejňovaly v obecních zpravodajích, na internetových stránkách.

Prezentování a předkládání k připomínkování dílčích výstupů

Dílčí výstupy a popis postupu tvorby strategie byl průběžně zveřejňován a předkládán k připomínkování na webových stránkách. O zveřejnění a možnostech připomínkování byli místní aktéři a členům MAS emailem nebo byli o tomto informováni na zasedáních orgánů MAS či osobních schůzkách.

Veřejná projednání

Z důvodu zvýšení informovanosti a přímého připomínkování dílčích částí i celé strategie se v území MAS KLS uskutečnilo veřejná projednání samotné integrované strategie.

Aktivní zapojení veřejnosti a místního partnerství do tvorby strategie

Veřejnost a místní partnerství se mohlo do tvorby strategie zapojit v každé fázi a to posláním (nebo osobním sdělením) svých námětů, připomínek ke zpracovaným výstupům apod.

Zjišťování absorpčních kapacit a strategií obcí a organizací

Místní partnerství, obce a místní aktéři s cílem zjišťování absorpčních kapacit a zajištění souladu strategií obcí a organizací, byli osloveni s žádostí o zaslání svých strategií a plánů rozvoje organizace/obce na příští období (první polovina roku 2013)

1.4 REALIZACE STRATEGIE

1.4.1 VÝCHODISKA STRATEGIE A PRINCIPY

„Strategie rozvoje MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko je založena na myšlence udržitelného harmonického rozvoje. Trvalá dimenze takového rozvoje respektuje právo budoucích generací na vlastní rozvoj. Princip harmonie klade důraz na vyváženosti aktivit s ohledem na zájmy většiny místních obyvatel, veřejných, soukromých podnikatelských i neziskových subjektů i návštěvníků a turistů.

Z dlouhodobého hlediska je nezbytné založit takový rozvoj na potenciálu vnitřních zdrojů. Z krátkodobého hlediska je účelné využít příležitostí, které spočívají v existenci vnějších zdrojů (především v nástrojích regionální politiky ČR a politiky ekonomické a sociální soudržnosti EU).

Rozvojové aktivity musí být „protržně“ orientovány. To znamená, že po nich musí existovat relevantní poptávka ze strany cílových skupin, kterými jsou obyvatelé v různých životních situacích a rolích. Tuto poptávku je třeba neustále sledovat a pěstovat tak, aby byla zajištěna udržitelnost hmotných i nehmotných statků, které jsou výsledkem jednotlivých projektů i této strategie jako celku.“

1.4.2 ZPŮSOB VYHODNOCOVÁNÍ STRATEGIE

Integrovaná strategie rozvoje území MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko bude vyhodnocována prostřednictvím kombinace tvrdých (kvantitativních) a měkkých (kvalitativních) statistických dat, které budou sbírány různými metodami:

1. Tvrdá data
 - a. Vyhodnocení výzev prostřednictvím výročních zpráv
 - b. Sběr dat ČSÚ
2. Měkká data
 - a. Dlouhodobé časosběrné snímkování (longitudinální evaluace).

Sběr dat a jejich interpretace probíhá kombinací interního a externího zpracování s cílem objektivizace závěrů. Na evaluaci se podílejí jak samotné orgány MAS KLS, tak i členové pracovních skupin, čímž dochází k jejich aktivizaci nejen v době přípravy integrované strategie, ale i během realizace samotné strategie.

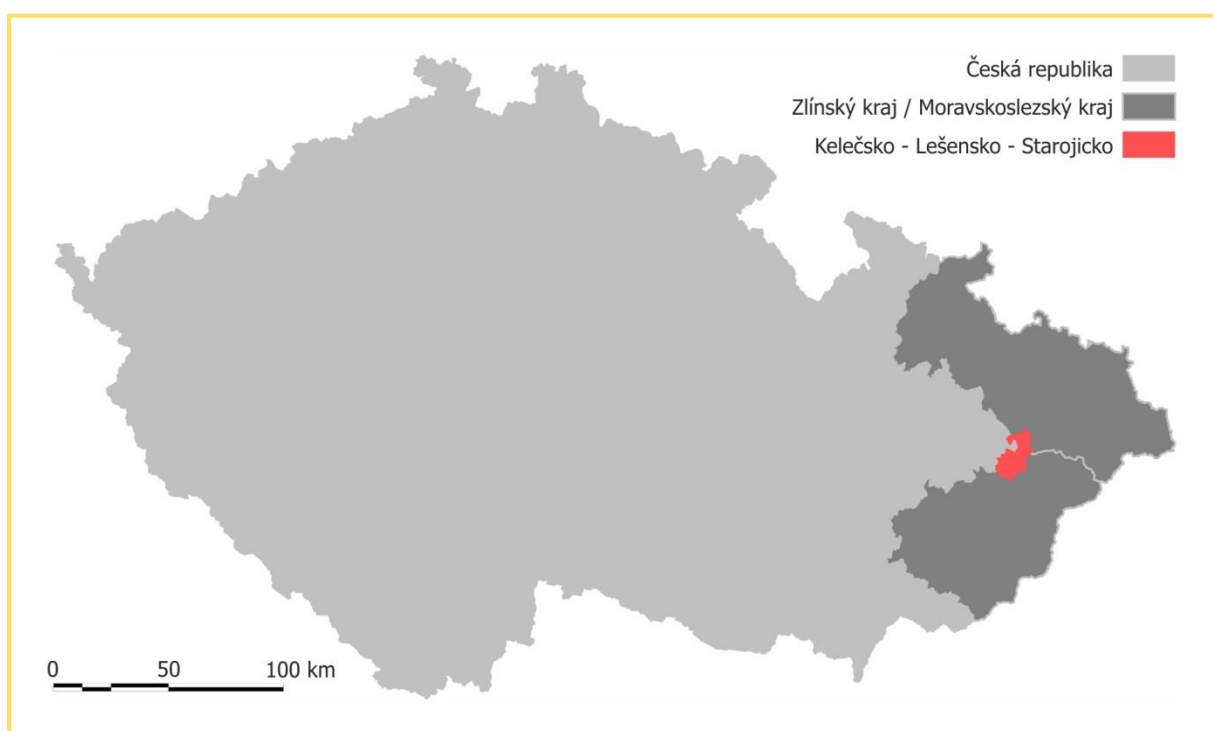
2 PROFIL

2.1 VYMEZENÍ

KLS se nachází na pomezí Zlínského a Moravskoslezského kraje, v okresech Vsetín a Nový Jičín, ve východní části České republiky. Jeho území je definováno jako vnitřně koherentní region v zázemí měst Valašské Meziříčí, Nový Jičín a Hranice. Deset jeho obcí¹ je členy svazku obcí Valašskomeziříčsko – Kelečsko. Kromě nich je součástí území KLS obec Starý Jičín.

Vymezení tohoto území na úrovni obcí znázorňuje příloha č. 1. Polohu KLS v soustavě územně-správního členění České republiky a základní údaje o území přibližují následující mapa a tabulky.

Obrázek č. 1: Lokalizace KLS v územně-správním členění České republiky

Tabulka č. 1: Lokalizace KLS v územně-správním členění České republiky

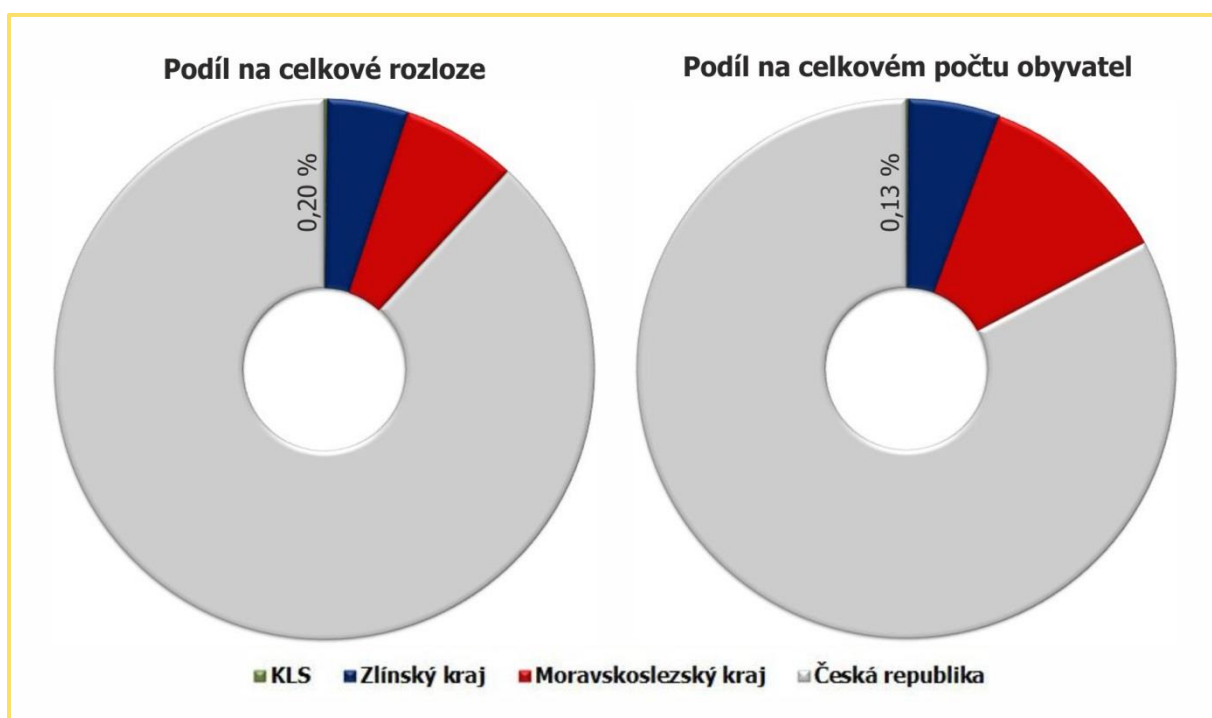
Hierarchická úroveň	Celek
NUTS II (region soudržnosti)	Střední Morava, Moravskoslezsko
NUTS III (kraj)	Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj
NUTS IV / LAU I (okres)	Vsetín, Nový Jičín

¹ Branky, Choryně, Kelč, Kladeruby, Kunovice, Lešná, Loučka, Podolí, Police a Poličná.

Tabulka č. 2: Základní údaje o KLS²

Údaj	Hodnota
Rozloha	156,10 km ²
Počet obyvatel	13 408
Míra lidnatosti	85,89 obyvatel/km ²
Počet obcí	11
Počet místních částí	30

KLS se podílí necelými dvěma desetinnými procenta na celkové rozloze území České republiky a na jejím celkovém počtu obyvatel.

Obrázek č. 2: Podíl KLS na celkové rozloze a celkovém počtu obyvatel České republiky³

2.2 KRAJINA

Většina KLS se nachází v Podbeskydské pahorkatině, pouze jeho nejjihnější část zasahuje do Hostýnských vrchů a jeho severní okraj do Moravské brány. Pahorkatinný ráz krajiny a její poloha na okraji Západních Karpat jsou určujícími faktory sídelní struktury, ekonomických aktivit a současně potenciálů a limitů dalšího rozvoje území.

Z geologického hlediska je krajina utvářena méně odolnými mezozoickými a paleogenními sedimenty Západních Karpat a Vněkarpatských sníženin. Odolnost geologického podkladu a procesy, které na jeho tvarování působily, se podílely na utváření místního reliéfu. Nejvyšším bodem území jsou Háje s nadmořskou výškou 664,6 m, nejnižším je koryto řeky Bečvy na katastru obce Choryně (260 m n. m.). Území nedisponuje zásobami žádných strategických surovin, místní význam mají zásoby zemního

² K 31. prosinci 2012.

³ K 31. prosinci 2012.

plynu a stavebního materiálu. Geologická stavba a morfologie krajiny vytváří podmínky pro hloubkovou i plošnou erozi.

Klimatické poměry KLS jsou dány vertikální členitostí reliéfu, polohou a expozicí jednotlivých částí území k převládajícím vzdušným proudům. Severní, níže položené části území náleží k teplé, jižní, výše položené části k mírně teplé klimatické oblasti. S rostoucí nadmořskou výškou teplota klesá a přibývá srážek, vzhledem k relativně malé rozloze území a nízkému rozpětí minimálních a maximálních nadmořských výšek však rozdíly v teplotách a úhrnech srážek nejsou výrazné (do 1,5 °C ročního průměru a 150 mm ročního úhrnu srážek). Konfigurace terénu (topograficky sevřený prostor Moravské brány i lokální mikroklimatické faktory) v kombinaci s antropogenními vlivy působí především v zimním období zvýšené koncentrace znečišťujících látek v ovzduší. Potenciální hrozbou, jejíž průběh a dopady lze v současnosti obtížně vyhodnotit, mohou být dlouhodobé klimatické změny.

Nejvýznamnějším vodním tokem území je Bečva (černomořské úmoří), která dělí KLS na dvě nestejně velké části. Část katastru Starého Jičina náleží k povodí Odry (baltské úmoří), která zčásti tvoří hranici KLS. Průtoky obou řek a jejich přítoků v průběhu roku značně kolísají. Kulminují při táních sněhu a při přívalových či několikadenních vytrvalých srážkách. Vzhledem k nízké retenční schopnosti krajiny a pomalému tempu vytváření plnohodnotného systému protipovodňové prevence hrozí při kulminacích průtocích riziko povodní a souvisejících hospodářských škod. Největšími vodními plochami území jsou Choryňské rybníky, které však kromě chovu ryb, retenčních a krajinářských funkcí nemají jiného využití.

Přirozený krajinný pokryv (dubohabřiny a jaseniny, ve vyšších polohách bučiny) se v níže v území nedochoval. Byl nahrazen smrkovými monokulturami, antropogenizovanými loukami a vegetací typickou pro zemědělsky obhospodařovanou kulturní krajinu. Druhotně v této krajině nalézají útočiště i vzácnější druhy rostlin a živočichů. Jejich stabilní populace se nachází na několika lokalitách, z nichž nejcennější jsou chráněny zvláštním statusem. V současné době dochází k nárůstu podílu listnatých dřevin (buk, jedle, javor klen a další) a k mírnému nárůstu rozlohy lesů a trvalých travních porostů. Potenciální hrozbu pro ekosystémy představují nepůvodní druhy rostlin a živočichů a také původní domácí expanzivní druhy (druhy druhotné sukcese).

2.3 SPOLEČNOST

2.3.1 HISTORIE

Klíčem pro pochopení současných problémů a výzev KLS je jeho historie. Územím odedávna procházely obchodní stezky křižující Evropu, podél nichž se postupně utvořily základy stabilního osídlení. První písemné zmínky o obcích máme z první poloviny dvanáctého století, k trvalému osídlování výše položených částí území ale docházelo teprve v následujících staletích. Pro osídlení území bylo významných několik velkých kolonizačních vln, periferní poloha území vůči blízkým politickým, kulturním a hospodářským centrům a nepříliš příznivé přírodní podmínky však proces kolonizace brzdily a neumožnily zde výraznější koncentraci obyvatelstva ani jeho hospodářských aktivit. Místní zemědělství a řemeslná výroba byly určeny především pro místní spotřebu a vytvářely minimum nadprodukce, což neumožňovalo aktivní zapojení území do obchodní výměny s jinými regiony.

Od poloviny devatenáctého století probíhalo formování průmyslových jader na střední Moravě a na moravskoslezském pomezí. Průmyslové podniky byly zakládány také na území KLS, ale žádný z nich nedosáhl ve svém oboru významnějšího postavení a většina z nich bez nástupců zanikla. Osud průmyslové výroby sdílela také těžba nerostných surovin (uhlí, železné rudy a stavebních materiálů). Industrializace nedalekých městských center, rozvoj železniční sítě, zvyšování efektivity práce v zemědělství a pokles lokální poptávky po pracovních silách spolu s dalšími vlivy způsobily, že se KLS

na dlouhá desetiletí stalo čistě emigračním územím. Do padesátých let dvacátého století byly migrační ztráty území vyrovnávány přebytky salda přirozené reprodukce, v důsledku klesající porodnosti se však od druhé poloviny dvacátého století území začalo pozvolna vylidňovat.

Převažující část dvacátého století docházelo k posilování periferní polohy území v systému osídlení. Městská centra v jeho blízkosti populačně rostla díky dostatečné nabídce pracovních příležitostí a díky celkově rostoucí kvalitě životních podmínek pro své obyvatele. Po změně politického režimu v roce 1948 byl proces posilování rezidenčního a hospodářského významu městských center řízen centrálně. Základem venkovského hospodářství se stala jednotná zemědělská družstva, v jejichž areálech našla útočiště nejen zemědělská, ale také přidružená výroba a služby. V důsledku mechanizace a industrializace zemědělství došlo k zásadním změnám krajinné struktury. Podstatný vliv na rozvoj území měla středisková soustava obcí: ve významnějších venkovských sídlech byla rozvíjena základní infrastruktura a obslužnost, zatímco nejmenší sídla byla v rozvoji omezoována.

Neudržitelnost státem ovládaného socialistického zřízení se projevila po roce 1989, kdy došlo ke zhroucení významné části místních, uměle udržovaných sociálních a ekonomických vazeb. Využití krajiny se pozvolna vrací do podoby blízké původnímu charakteru, méně dynamicky jsou obnovovány původní sociální vazby. Obnovením obecní samosprávy v roce 1990 a vznikem krajů v roce 2001 došlo k posílení možností samosprávné lokální a regionální politiky. Řada problémů vyvstala s potřebou navrátit znárodněné majetky původním vlastníkům, častěji však jejich potomkům v druhé nebo třetí generaci, z nichž mnozí o vrácený majetek z různých důvodů nemohli nebo nechtěli pečovat.

Struktura venkovského hospodářství a trhu práce byla ovlivněna přechodem k tržnímu systému fungování ekonomiky a privatizací. Řada provozů nevydržela související tlaky a zanikla, úspěšnější prošly výraznou transformací. Tvářnost krajiny a charakter místních společenství kromě toho ovlivňují selektivně působící a geograficky polarizované procesy migrace. Zatímco v některých méně atraktivních obcích nadále pokračuje proces vylidňování, ve většině dochází k přílivu nových obyvatel. V návaznosti na tranzitní polohu území jsou plánovány rozsáhlé investice do infrastruktury.

2.3.2 OBYVATELSTVO

Na území KLS žilo k 31. prosinci 2012 celkem 13 408 obyvatel. Jejich rozmístění znázorňuje mapa,⁴ která je součástí přílohy č. 2. Většina obyvatelstva (více než 55 %) je koncentrována ve třech obcích s více než 2 000 obyvateli (Starý Jičín, Kelč, Lešná), žádná z nich však nepřekračuje konvenční hranici vymezení obcí venkovského typu (3 000 obyvatel). Celková míra lidnatosti území dosahuje 85,89 obyvatel/km² s maximem v obci Poličná (153,48) a minimem v obci Police (43,49). Populačně největší obcí je Starý Jičín (2 730 obyvatel), nejmenší obcí území je Podolí (256). Do kategorie nejmenších venkovských obcí (s méně než 500 obyvateli) spolu s ním spadají pouze Kladeruby (415). S ohledem na polohu území lze KLS označit za relativně homogenní a řídko osídlené venkovské území ležící v zázemí blízkých regionálních center.

Po téměř celou druhou polovinu dvacátého století se území vylidňovalo v důsledku stěhování obyvatel za prací do blízkých i vzdálených průmyslových oblastí. Po roce 1989 se populační klima mění a pod vlivem nastupující suburbanizace pozvolna dochází k nárůstu počtu obyvatel území.⁵ Zatímco v roce 1991 zde žilo 12 530 obyvatel, o dvacet let později již 12 951. Nutno podotknout, že území jako celek podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 dosahuje sotva 95 % stavu obyvatelstva z roku 1950 a ani dvacetileté období růstu nekompenzuje předchozí populační ztráty. V dekadě 1991–2000 dosáhla desetiletá míra celkového přírůstku 2,12 %, v dekadě 2001–2010 již 3,65 %.⁶ Hnací silou celkového populačního přírůstku v období po roce 1989 je kladné migrační saldo, jehož nejvyšší absolutní i rela-

⁴ Rozmístění obyvatelstva.

⁵ Viz mapy Index vývoje počtu obyvatel I a II, které jsou součástí přílohy č. 2.

⁶ Data za Poličnou nejsou dostupná.

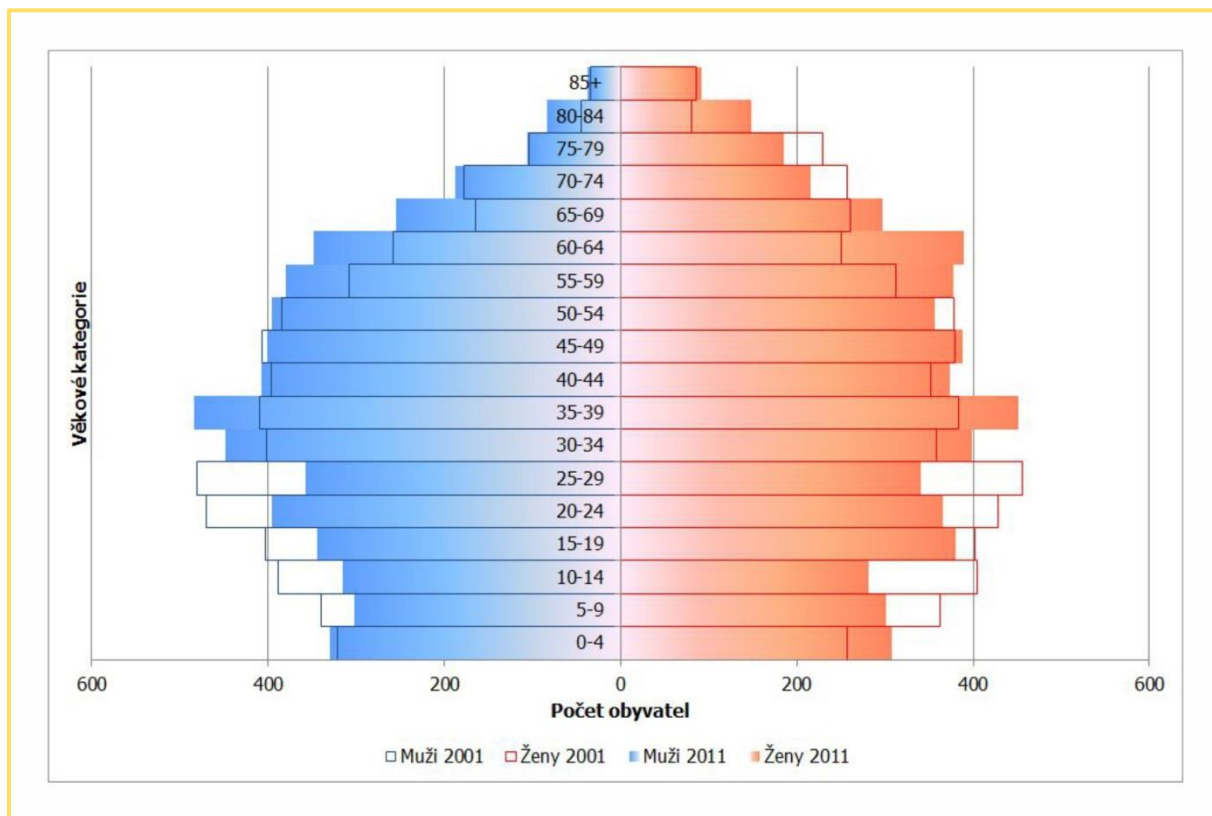
tivní hodnoty se koncentrují na okraji Valašského Meziříčí (Lešná, Branky, Police, Choryně) a Nového Jičína (Starý Jičín). Ostatní obce, s horší dopravní dostupností těchto měst, migračně získávají mnohem méně obyvatel, nebo dokonce migračně ztrácejí (Kunovice, Kladeruby).⁷ I když většina obcí a území jako celek v posledních dekádách migračně získávají, intenzita zdejších populačních přírůstků ani zdaleka nesnese srovnání s populačně výrazně atraktivnějšími suburbánními zázemími velkých a ekonomicky silných měst. Ve střednědobém výhledu lze předpokládat pokračování tohoto trendu, přičemž jeho intenzita se bude postupně snižovat.

Tabulka č. 3: Dynamika obyvatelstva v letech 2001–2010⁸

Obec	Přirozený přírůstek	Migrační saldo	Celkový přírůstek
Branky	0	84	84
Choryně	-6	-10	-16
Kelč	59	39	98
Kladeruby	-16	-1	-17
Kunovice	8	-24	-16
Lešná	-30	53	23
Loučka	-13	27	14
Podolí	5	9	14
Police	13	14	27
Poličná	.	.	.
Starý Jičín	5	198	203
Celkem	25	389	414

⁷ Tuto skutečnost dokládá analýza dynamiky obyvatelstva Webbovou metodou (viz stejnojmenná mapa, která je součástí přílohy č. 2). V období let 2001–2010 náleží většina obcí k přírůstkovým populačním typům C (3 obce), D (2) a k přechodnému typu C/D (1), v nichž je určujícím faktorem celkového přírůstku kladné migrační saldo. Obec Kelč náleží k přírůstkovému, přirozenou reprodukci hnanému typu B. Choryně a Kunovice náleží k úbytkovým typům G a H, pro které je charakteristický migrací tažený celkový úbytek obyvatelstva. Obec Kladeruby náleží k úbytkovému typu F, v němž je celkový úbytek způsoben především přirozenými populačními ztrátami.

⁸ Data za Poličnou nejsou dostupná.

Obrázek č. 3: Věková struktura obyvatelstva⁹

Stěhování obyvatel v ekonomicky produktivním a biologicky reproduktivním věku se odrazilo ve změnách věkové struktury obyvatelstva a bilance přirozené reprodukce (z pasivní na aktivní). Současná věková struktura území je ve srovnání s hierarchicky vyššími územními celky (Zlínským a Moravskoslezským krajem a Českou republikou) charakteristická vyšším podílem mladého obyvatelstva (ve věku do 14 let), nižším podílem seniorů (ve věku 65 a více i 80 a více let) i nižšími hodnotami indexu demografického stárnutí.¹⁰ V posledních dvou dekadách však dochází i zde k demografickému stárnutí obyvatelstva. Podíl mladého obyvatelstva se snižuje a podíl seniorů (včetně nejstarších) se zvyšuje. Ve srovnání s hierarchicky vyššími územními celky je však proces demografického stárnutí v důsledku selektivní migrace pomalejší. Vzhledem k nerovnoměrně rozloženému migračnímu saldu (a bilanci přirozené reprodukce) lze v území nalézt na jedné straně obce, které demograficky stárnou výrazně pomaleji než jiné, nebo dokonce demograficky mládnou (např. Choryně), a obce, které demograficky stárnou poměrně intenzivně i v regionálním nebo celostátním srovnání (např. Police, Podolí, Loučka). Do budoucna lze očekávat výrazné změny ve věkové struktuře obyvatelstva jednotlivých obcí. Migračně pasivní obce budou plynule pokračovat v nastoupeném demografickém stárnutí obyvatelstva, migračně aktivní obce tento trend zasáhne později, o to však proběhne rychleji. Změny v rozmístění obyvatelstva a v jeho věkové struktuře kladou vysoké nároky na přizpůsobení kapacity a struktury sítí infrastruktury a služeb v jednotlivých obcích.

KLS, podobně jako řada dalších venkovských oblastí České republiky, disponuje podprůměrnou vzdělanostní strukturou ve většině jejích ukazatelů. Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva na počtu obyvatel starších patnácti let¹¹ dosahoval k 26. březnu 2011 hodnoty 8,53 % (ve srovnání s hodnotami 11,25 % za Zlínský kraj, 11,24 % za Moravskoslezský kraj a 12,46 % za Českou republiku

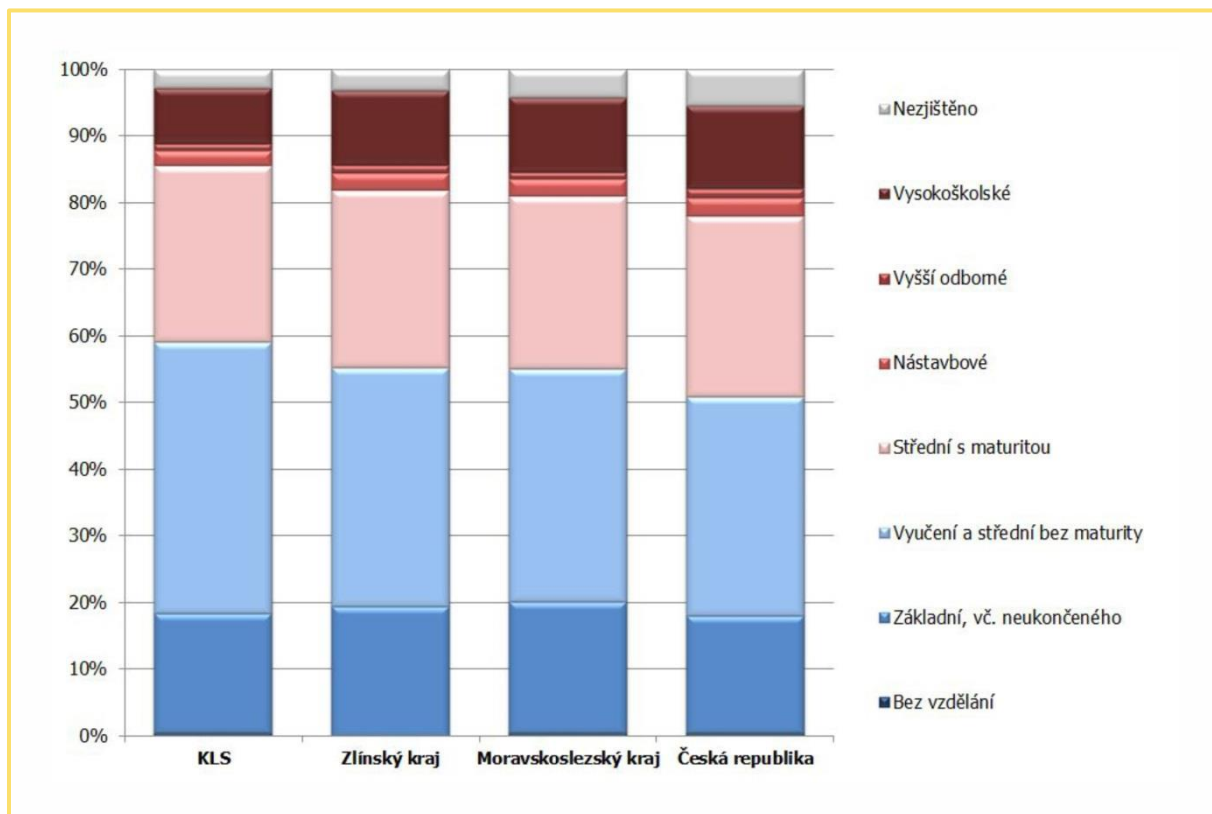
⁹ K 26. březnu 2011 a k 1. březnu 2001. Data za Poličnou nejsou dostupná.

¹⁰ Poměr počtu obyvatel v poproduktivním věku a počtu obyvatel v předproduktivním věku. Viz stejnojmenná mapa, která je součástí přílohy č. 2.

¹¹ Viz mapa Vzdělanostní struktura obyvatelstva, která je součástí přílohy č. 2.

jako celek). Situace je částečně podmíněna historicky danou orientací místního hospodářství na odvětví, která nevyžadují vysoce kvalifikované pracovní síly. Jednou z příčin horší vzdělanostní struktury obyvatel je migrace mladých, kvalifikovaných a jinak perspektivních obyvatel do vzdálenějších měst, kde mají lepší možnosti pracovního uplatnění. Výraznější zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva nelze ve střednědobém horizontu očekávat, a to ani v obcích, které jsou cílem suburbánní imigrace.

Obrázek č. 4: Vzdělanostní struktura obyvatelstva¹²

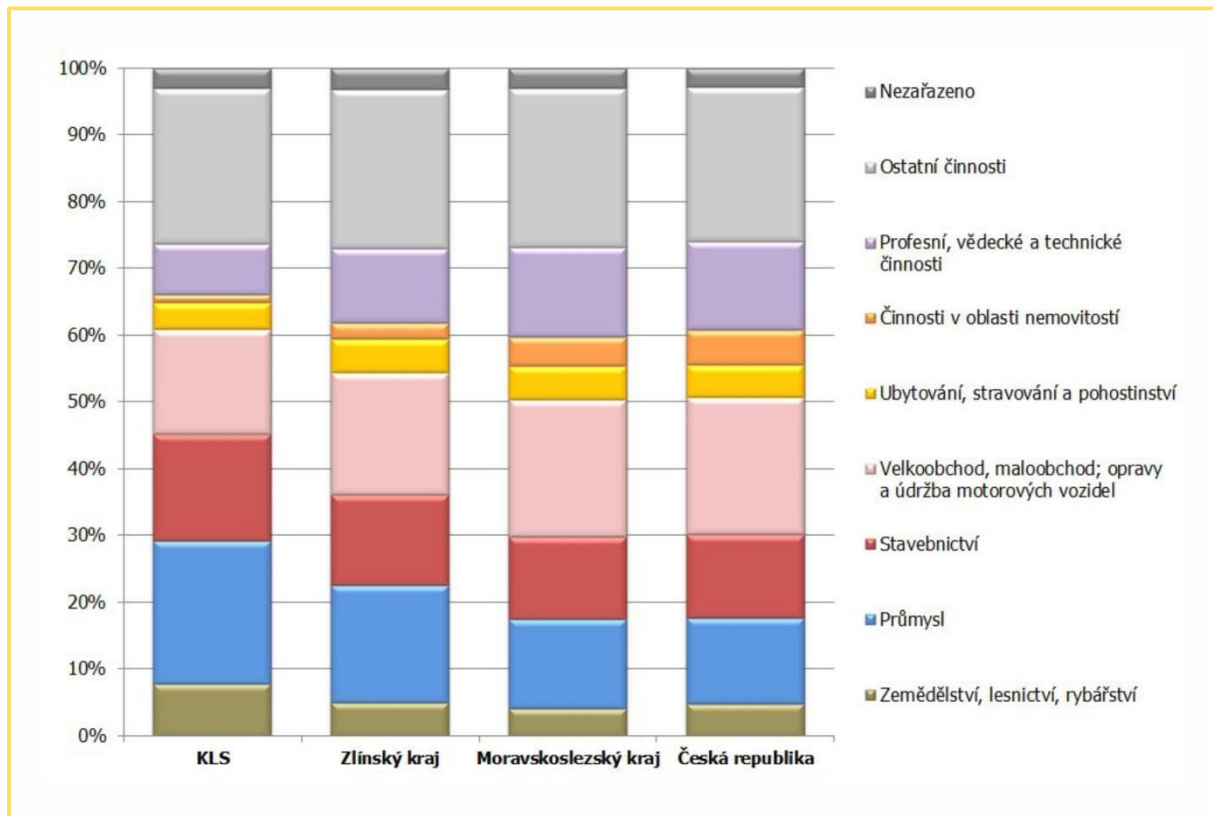

2.3.3 HOSPODÁŘSTVÍ

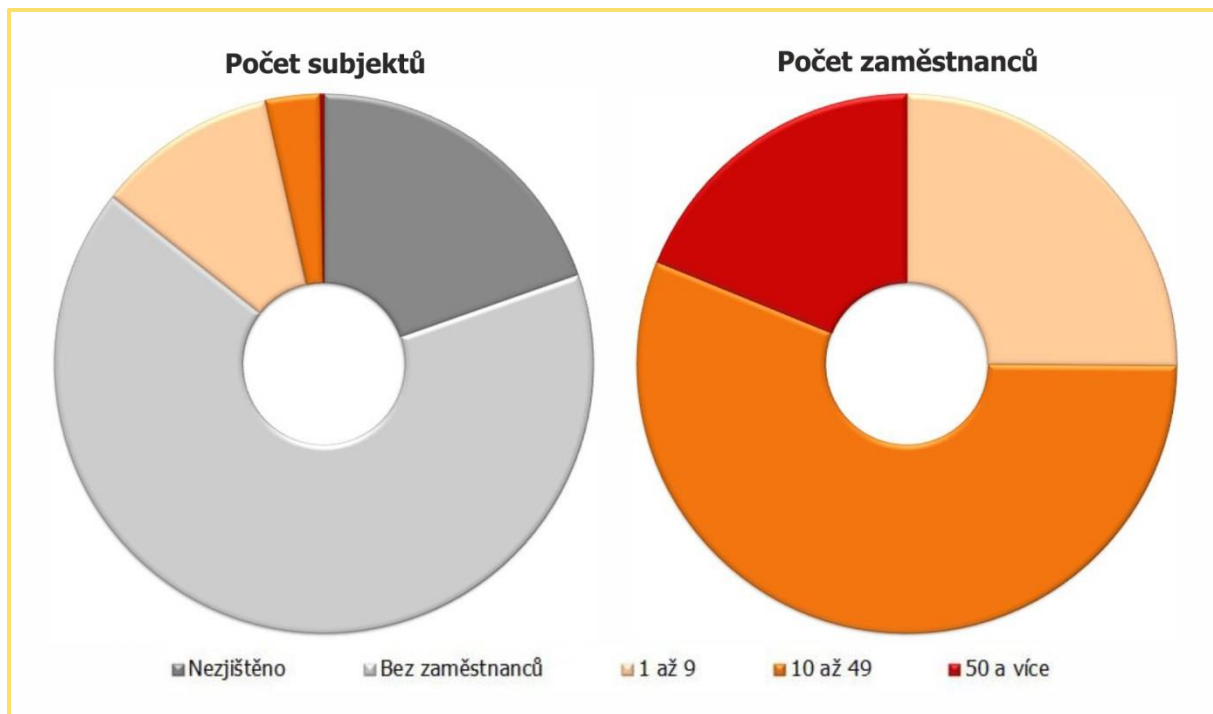
Hospodářskou výkonnost a strukturu KLS ovlivňovala a ovlivňuje jeho periferní poloha vůči velkým průmyslovým centrům i vůči okolním městům. Průmyslová výroba většího rozsahu se zde nikdy dlouhodobě neuchytila, k zemědělství jako klíčovému zdroji místních pracovních příležitostí se postupem času významněji přiřadil pouze sektor služeb. Když počátkem devadesátých let postihly okolní průmyslová centra hospodářské potíže (zejména centra vázaná na ostravskou průmyslovou aglomeraci), důsledky pocítili i lidé v KLS. Hospodářské problémy byly způsobeny souběhem několika procesů. Předně celý systém domácího hospodářství musel projít přeměnou centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku založenou na tržních principech. Zároveň se musely tradiční průmyslové, strukturálními deformacemi postižené regiony v bývalých socialistických státech vypořádat s náhlým hospodářským propadem, jehož přímým důsledkem byl pokles celkové zaměstnanosti v jádrech průmyslových oblastí i v jejich širším zázemí. Celý region byl dále znevýhodněn chybějícím dálničním napojením na růstové regiony, periferní polohou v rámci České republiky, horší vzdělanostní strukturou obyvatelstva i nižší kvalitou životního prostředí a nepříznivým image udržovaným sdělovacími prostředky. Ve venkovských oblastech typu KLS byla situace o to obtížnější, že transformaci procházelo rovněž místní zemědělství.

¹² K 26. březnu 2011. Data za Poličnou nejsou dostupná.

Obrázek č. 5: Sektorová struktura podnikatelské činnosti (počet aktivních subjektů)¹³

Obrázek č. 6: Velikostní struktura ekonomických subjektů¹⁴

¹³ Za rok 2012. Data za Poličnou nejsou dostupná.

¹⁴ Za rok 2012. Data za Poličnou nejsou dostupná.

V roce 2012 bylo v KLS evidováno 1 233 aktivních podnikatelských subjektů. Koeficient podnikatelské aktivity (10,53 aktivních subjektů na 100 obyvatel za rok 2012)¹⁵ řadí území pod úroveň Zlínského i Moravskoslezského kraje, i pod úroveň České republiky (13,11, 10,89, resp. 14,39), což souvisí s relativně nízkou mírou nezaměstnanosti v KLS. V území sice nesídlí žádní větší zaměstnavatelé,¹⁶ přebytky přesčasových pracovních sil však nachází své uplatnění v blízkých městech. Ve struktuře podnikatelských subjektů, jimi generovaných pracovních míst i ve struktuře zaměstnanosti místních obyvatel (viz předchozí graf a mapy,¹⁷ které jsou součástí přílohy č. 2) je ve srovnání s celostátními i krajskými hodnotami výrazněji zastoupeno jak zemědělství a lesnictví, tak stavebnictví, naopak podprůměrně je rozvinut sektor služeb. Někteří významnější zaměstnavatelé, kteří působí v KLS, mají svá sídla lokalizována mimo toto území.

Zemědělství

Původní zemědělská výroba byla orientována převážně na smíšenou rostlinně-živočišnou výrobu. V pahorkatinné až podhorské krajině, kde klimatické podmínky, půda i reliéf snižují ekonomickou efektivitu rostlinné produkce na minimum, byla tato orientace účelná. V období před rokem 1989 byla tato výroba soustředěna do relativně malého množství kolektivních farem (JZD), které se vyznačovaly nízkou produktivitou výroby, což se projevilo po přechodu ekonomiky na tržní model fungování ekonomickými problémy většiny z nich. Část naddimenzovaných zemědělských objektů ztratila v průběhu let své původní využití, což vedlo k jejich degradaci a k potřebě hledat jejich nové smysluplné využití. Úspěšnou transformací prošly závody, na jejichž základech stojí nejvýznamnější zemědělské subjekty současného KLS:

- Zemědělské družstvo Kelečsko,
- AGROTECH, spol. s r. o.,
- Starojicko, a.s., a
- Zemědělské obchodní družstvo Lešná se sídlem v Lešné.

Zemědělství v KLS je v současné době významně závislé na systému dotací a plateb, který nedostatečně motivuje jednotlivé producenty a zpracovatele k zavádění inovací do tržně nekritické produkce s vyšší přidanou hodnotou. Pozvolna dochází k posilování alternativních funkcí zemědělství, zejména v souvislosti s ochranou a tvorbou krajiny. Značný a dosud nedostatečně využitý potenciál představuje vzhledem k rostoucí poptávce po zavádění alternativních zdrojů energie účelově pěstovaná biomasa. Zvyšující se zájem o zdravý životní styl a o kvalitní a bezpečné potraviny vybízí k orientaci směrem k ekologickému zemědělství a agroturistice. Hlubší transformaci zemědělského sektoru však kromě demotivujícího systému dotací a plateb komplikují dosud nedostatečně vyřešené vlastnické vztahy a rozsah, v jakém je zemědělská půda obhospodařována na základě nájemních vztahů.

Průmysl

Periferní poloha KLS byla příčinou toho, že průmyslové aktivity zde nikdy hlouběji nezakořenily jako tvůrce hodnot ani pracovních příležitostí. Vyšší podíl ekonomicky aktivních osob zaměstnaných v průmyslu lze primárně přičítat vyjížděci za prací do blízkých měst, vyšší podíl počtu subjektů působících v tomto odvětví pak absenci výrazněji rozvinutého sektoru služeb (ve srovnání s krajským nebo celorepublikovým průměrem). V prvních letech nového milénia dochází na střední Moravě i na Ostravsku k postupné stabilizaci hospodaření většiny velkých průmyslových podniků, což má pozitivní dopad i na zaměstnanost a výkonnost firem působících v KLS. Přesto nelze v žádném případě hovořit o dynamicky se rozvíjejícím sektoru, který by svým významem výrazně převyšoval regionální rámce a mohl ve střednědobém časovém horizontu řešit problematiku slabé ekonomické výkonnosti regionu

¹⁵ Viz stejnojmenná mapa, která je součástí přílohy č. 2. Data za Poličnou nejsou dostupná.

¹⁶ Viz mapy Zaměstnavatelé I a II, které jsou součástí přílohy č. 2.

¹⁷ Zemědělství, lesnictví, rybářství I a II, Průmysl I a II, Stavebnictví I a II.

nebo problémy místního trhu práce. Mezi nejvýznamnější průmyslově orientované subjekty se sídlem nebo provozovnou na území KLS patří:

- ALIGNO s.r.o. ,
- FitCraft Production a.s.,
- G.D.B. s.r.o.,
- HSoft group s.r.o.,
- JAN KRUŽA s.r.o.,
- MEGACORP - Plus, s.r.o.,
- ORNAS nástrojárna s.r.o.,
- Pekárna Lešňanka s. r. o.,
- Petr Vavřík, Mlýn Kelč, spol. s r.o.,
- VIVA SPOL. S R. O. a
- Jaroslav Pajdla.

Všechny uvedené podnikatelské subjekty spadají počtem svých zaměstnanců do kategorie malých subjektů. Pro většinu z nich (podobně jako pro většinu zde nezmíněných) platí, že jejich přidaná hodnota a rentabilita produkce zůstává dlouhodobě nízká ve srovnání se subjekty působícími v krajských a celostátních centrech. Regionální podniky, chtějí-li uspět v silné konkurenci, jsou nuceny vytvářet tlak na produktivitu práce a modernizovat ze značné části zastaralé technické a technologické vybavení, otázkou však je, nakolik toho lze dosáhnout v podmínkách inovačně sterlního periferního území s nedostatkem disponibilního kapitálu a absencí stimulačních aglomeračních efektů. Ze stejných důvodů nelze očekávat, že by do území přišel nový silný investor, tím spíše, když území nedisponuje připravenými plochami pro výstavbu. Oproti kontroverzním investicím do průmyslových zón budovaných na zelené louce se perspektivněji jeví revitalizace a využití dosud nevyužitých objektů a ploch (stávajících nebo potenciálních brownfieldů). Pro další hospodářský rozvoj území je mimořádně důležitá intenzita podnikatelské aktivity místních obyvatel a kvalita místního inovačního prostředí.

Služby

Sektor služeb navazuje na místní zemědělskou a průmyslovou výrobu a na soustředění obyvatelstva v sídlech. Koncentrace nabídky je závislá na velikosti sídel: malá venkovská sídla jsou charakteristická místy nižší nabídkou služeb, nabídka ve větších obcích je s ohledem na regionální podmínky uspokojivá. V závislosti na nutnosti změn hospodářské struktury, ale také na investičních možnostech místních podnikatelských subjektů, se sektor služeb po roce 1989 pozitivně rozvíjel, ale v současné době se jeho rozvoj zpomalil a zejména v sídlech s nižší poptávkou dochází k tlakům na ekonomickou racionalizaci rozmístění nabídky. Silnou konkurenci místním poskytovatelům tvoří nabídka blízkých měst, především pak síla rychle se rozvíjející sítě hyper- a supermarketů. Velké zahraniční obchodní společnosti se díky propracovanější kultuře prodeje, lepšímu marketingu a systému nízkých cen dokázaly snadněji prosadit na domácím trhu a vytlačit tak část domácích prodejců. Uzavírání provozoven služeb a maloobchodu (často jediných svého druhu v obci) zvyšuje tlak na mobilitu obyvatel KLS a činí část z nich kriticky závislou na veřejné dopravě.

Cestovní ruch

Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu nejsou v území dostatečně rozvinuté. Nachází se zde sice několik atraktivit cestovního ruchu,¹⁸ sotva však dosahují regionálního významu, podobně jako kulturně-společenské a sportovní akce pravidelně konané na území KLS. Nabídka ubytovacích kapacit hromadných zařízení volného cestovního ruchu sestává ze tří zařízení lokalizovaných ve dvou obcích KLS.¹⁹ Region rovněž nedisponuje větším množstvím ubytovacích kapacit v objektech individuální rekreace,

¹⁸ Např. hrad Starý Jičín, zámky v Lešné a Kelči, přírodní rezervace Choryňské mokřady.

¹⁹ Starý Jičín (dvě zařízení) a Loučka.

tím spíše těch, které by byly komerčně využívány pro volný cestovní ruch. Bez rozsáhlých investic, jejichž výsledkem by byly atraktivita srovnatelné svým významem s atraktivitami sousedících regionů (především Beskyd a Jeseníků), nelze na cestovním ruchu jako tvůrci ekonomických hodnot a pracovních příležitostí stavět smysluplnou strategii rozvoje KLS.

Mezi návštěvníky území převažují obyvatelé blízkých měst a návštěvníci a turisté, kteří tímto územím projíždějí na svých cestách. Projevuje se to v nadprůměrném zastoupení jednodenních návštěv a relativně krátké průměrné době pobytu vůbec a v nízkých částkách, které návštěvníci a turisté v cílových destinacích utrací. Schopnost regionu přimět stávající návštěvníky a turisty k prodloužení jejich pobytů nebo k větším útratám, či dokonce přilákat nové návštěvníky a turisty naráží nejen na rozsahem i kvalitou zaostávající turistickou a volnočasovou infrastrukturu, ale také na nedostatečně rozvinutý potenciál spolupráce jednotlivých poskytovatelů služeb, tvorby integrovaných turistických balíčků a cíleného marketingu.

2.3.4 TRH PRÁCE

Situace na trhu práce v KLS je dána směsicí vlivů, které jsou charakteristické pro většinu periferních venkovských oblastí, a vlivů, které jsou dány specifiky ekonomického vývoje v podmínkách celé České republiky, Zlínského i Moravskoslezského (a Olomouckého) kraje i jednotlivých obcí, které jsou součástí KLS. Na jedné straně je nabídka pracovních míst na venkovském trhu práce výrazně omezená a zpravidla lokálně silně specifická, což snižuje potenciál uplatnění kvalifikovaných specializovaných pracovních sil nebo osob se znevýhodněním v místě jejich bydliště a je jedním z hnacích motorů vysoké míry vyjížďky nebo dokonce emigrace za prací. Na druhou stranu omezená nabídka pracovních sil s jejich převažující kvalifikační strukturou a pracovní morálkou omezuje rozvoj hospodářství s vyšší přidanou hodnotou.

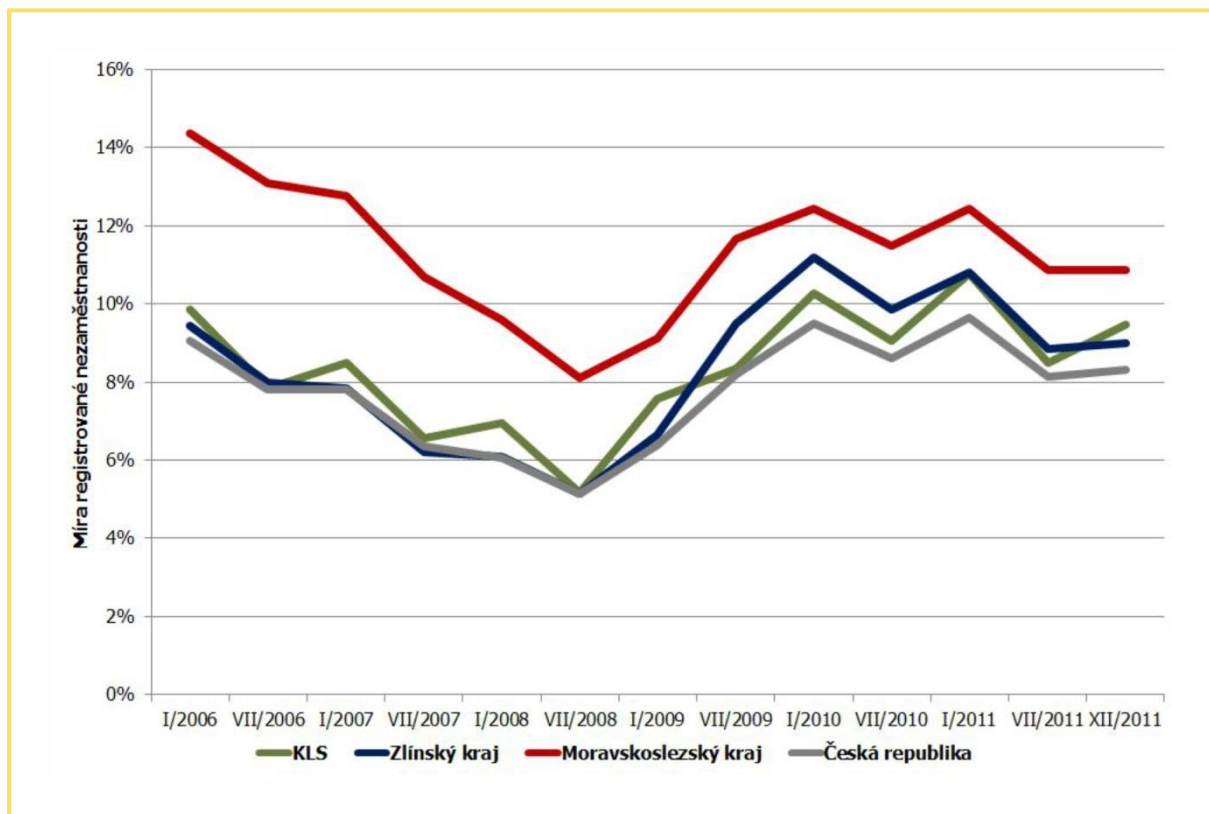
Začátkem devadesátých let v souvislosti s přeměnou dřívější centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku založenou na tržních principech a se změnou vnějších podmínek došlo k razantnímu propadu průmyslové a zemědělské výroby, který byl doprovázen rychlým poklesem počtu pracovních míst v těchto sektorech. V počáteční fázi transformace dokázal následky propadu zaměstnanosti v tradičních odvětvích zmírnit dynamicky se rozvíjející sektor služeb, ale již od roku 1997 docházelo v regionu, zejména díky kritické situaci řady velkých zaměstnavatelů v okolních městech, k opětovnému nárůstu celkové nezaměstnanosti. K dalšímu prohloubení neutěšeného stavu na regionálním trhu práce došlo na přelomu let 2008 a 2009 v souvislosti s tzv. ekonomickou a finanční krizí.

Podílem ekonomicky aktivních osob na celkovém počtu obyvatel (48,54 %) je KLS srovnatelné se Zlínským krajem i Českou republikou jako celkem (48,55, resp. 48,68 %), což dokládá fakt, že pracovní podmíněná emigrace není pro KLS aktuálním problémem (srovnej hodnotu 47,74 % za Moravskoslezský kraj).²⁰ Nedostatečná nabídka pracovních míst v jednotlivých obcích je kompenzována vyšší intenzitou vyjížďky místních obyvatel za prací, zejména do okolních měst (na krátké vzdálenosti). Denně vyjíždí mimo obec svého obvyklého pobytu za prací 34,44 %, což je hodnota typická pro venkovské oblasti, vysoká ve srovnání s údaji za Zlínský i Moravskoslezský kraj či celou Českou republiku (23,86, 19,65, resp. 18,94 %).²¹

Dostupnost informací o aktuální situaci na trhu práce se po roce 2011 výrazně snížila a údaje za jednotlivé obce nejsou od roku 2012 zpracovávány a publikovány vůbec. Vzhledem k nedostatku aktuálních informací a výrazné dynamice trhu práce je vypovídající schopnost následující analýzy omezená.

²⁰ Viz mapa Podíl ekonomicky aktivních osob, která je součástí přílohy č. 2.

²¹ Viz mapa Vyjížďka do zaměstnání, která je součástí přílohy č. 2.

Obrázek č. 7: Vývoj míry registrované nezaměstnanosti²²

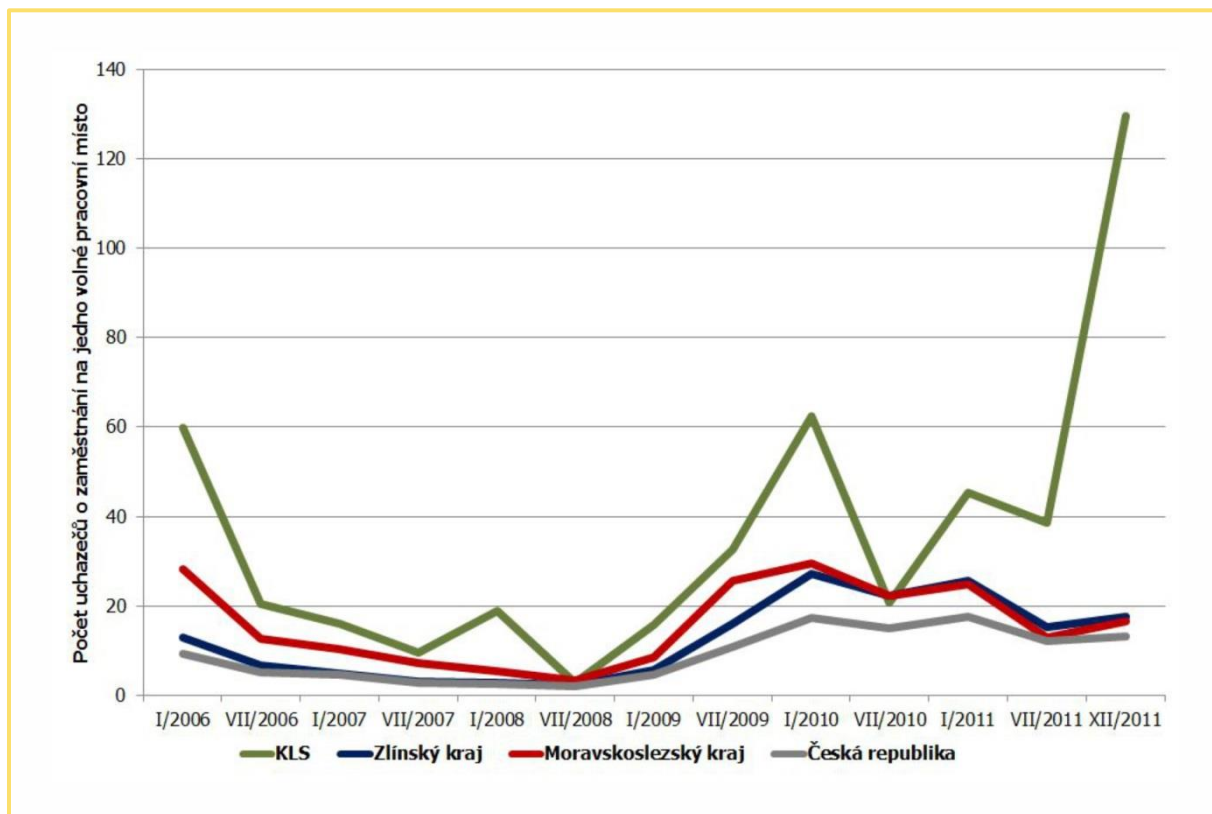
Míra registrované nezaměstnanosti se v KLS dlouhodobě pohybuje na úrovni srovnatelné s hodnotami za Zlínský kraj i za Českou republiku jako celek, ve srovnání s Moravskoslezským krajem je dlouhodobě výrazně nižší. V prosinci 2011 činila hodnota tohoto ukazatele 9,48 % (ve srovnání s hodnotami 9,35 % za Zlínský, 11,18 % za Moravskoslezský kraj a 8,62 % za Českou republiku jako celek).²³ Podle údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 je míra nezaměstnanosti dokonce pod úrovní hodnot obou krajů i České republiky jako celku (9,37, 10,21, 12,40, resp. 9,48 %).²⁴ Odlišný obraz poskytuje analýza vývoje převisu poptávky na trhu práce. Počty uchazečů o práci na jedno volné pracovní místo se v KLS pohybují v jednotlivých letech výrazně nad úrovní hodnot za oba kraje i za Českou republiku jako celek, navíc jsou tyto údaje silně proměnlivé v čase, v závislosti na aktuální nabídce volných pracovních míst v jednotlivých obcích.²⁵ V prosinci 2011 připadalo v KLS na jedno volné pracovní místo průměrně 129,50 uchazečů (ve Zlínském kraji 17,89, v Moravskoslezském kraji 17,12 a v celé České republice 13,75).

²² Data za Poličnou nejsou dostupná.

²³ Data za Poličnou nejsou dostupná.

²⁴ Míra registrované nezaměstnanosti a míra nezaměstnanosti nejsou identické ukazatele. Údaje o míře registrované nezaměstnanosti vychází z dat úřadů práce, údaje o míře nezaměstnanosti ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011. V prvním případě je za nezaměstnanou považována osoba registrovaná na úřadu práce, v druhém ten, kdo se za nezaměstnaného označil ve sčítacím archu.

²⁵ Nabídka volných pracovních míst ve sledovaných časových řezech (leden, červenec) v letech 2006–2011 se pohybovala od čtyř do 104 volných pracovních míst. Za zmínku stojí fakt, že u dvou obcí KLS (Podolí a Police) nebylo v tomto období a zvolených časových řezech zaznamenáno jediné volné pracovní místo.

Obrázek č. 8: Vývoj převisu poptávky na trhu práce²⁶

Míra nezaměstnanosti i převis poptávky na trhu práce jsou v KLS nerovnoměrně rozděleny, jak je patrné ze stejnojmenných map, které jsou součástí přílohy č. 2. Ačkoli v žádné z obcí nelze označit nabídku pracovních příležitostí za dostatečnou, je zřejmé, že míra nezaměstnanosti ne vždy koreluje s nedostatkem volných pracovních míst. Příčinu nezaměstnanosti je proto nutné hledat nejen na straně nabídky pracovních míst, ale také na straně poptávky, a to v horší kvalifikační struktuře, v nízké adaptabilitě volné pracovní síly, neochotě pracovat za nízkou mzdu a vysoké závislosti dlouhodobě nezaměstnaných na štedrém systému sociální pomoci.

2.3.5 INFRASTRUKTURA A SLUŽBY

Dopravní infrastruktura a služby

Hlavními komunikačními osami území jsou silnice E462 (R48) ve směru Běloutín – Nový Jičín, E442 (I/35) ve směru Hranice – Valašské Meziříčí, II/150 ve směru Přerov – Bystřice pod Hostýnem – Valašské Meziříčí a II/439 ve směru Teplice nad Bečvou – Kunovice. Intenzita dopravy v celém úseku silnice R48 přesahovala při sčítání dopravy v roce 2010 hodnoty 14 200 vozidel (z toho více než 4 000 těžkých motorových). Vysokých hodnot intenzity dopravy dosahovaly také silnice I/35 (téměř 8 000 vozidel, z toho téměř 1 900 těžkých motorových) a silnice II/150 v úseku Branky – Poličná (více než 7 700 vozidel, z toho více než 800 těžkých motorových).

Silniční síť v KLS sice disponuje dostatečnou hustotou dopravních komunikací umožňující dobrou propustnost krajiny, ale kvalita povrchu komunikací především nižších tříd je nízká úměrně možnostem jejich správců investovat do jejich údržby, obnovy a modernizace. Kapacita dopravní sítě, jež vyhov-

²⁶ Data za Poličnou nejsou dostupná.

vala potřebám objemu přepravy v minulosti, neodpovídá dnešním nárokům. Páteřní komunikace a na ně navazující silnice nižších tříd jsou nadměrně zatěžovány nákladní tranzitní dopravou, což se zpětně projevuje na jejich technickém stavu. Frekventované tahy komunikací R48 a I/35 jsou vedeny stranou intravilánů obcí, což však neplatí u silnic nižších tříd. Dlouhodobě zvyšující se dopravní zátěž je zdrojem snížené bezpečnosti provozu a horších životních podmínek obyvatel. Realizace projektů, které by zlepšily místně problematickou dopravní situaci, jsou komplikovány především neutěšenou situací ve veřejných rozpočtech.

Spojení osobní autobusovou dopravou mezi obcemi regionu je zajišťováno především společnostmi ČSAD Vsetín a.s. a ARRIVA MORAVA a.s. Osobní železniční dopravu v KLS zajišťují České dráhy a.s. Počet spojů zastavujících v jednotlivých sídlech je úměrný jejich vzdálenosti od regionálních center, poloze vůči hlavním dopravním trasám a významu sídel. Zatímco v sídlech ležících na hlavních dopravních tazích je situace prakticky bezproblémová, stranou ležící sídla jsou v pracovní dny a zejména o víkendech dostupná hromadnou dopravou mnohem hůře. Kvalita služeb osobní autobusové dopravy je na průměrné úrovni. Služby v nákladní dopravě poskytuje řada soukromých přepravců. S výjimkou jihovýchodního okraje územím neprochází žádné významné značené turistické trasy. Značené cyklotrasy jsou vesměs vedeny po stávajících pozemních komunikacích, společně s ostatní pozemní dopravou.

Technická infrastruktura a služby

Technická infrastruktura zahrnuje vybavení obcí inženýrskými sítěmi, tj. napojení domů na přípojky elektrické energie, plynovodu, vodovodu, kanalizace, na čistírnu odpadních vod apod. Správci inženýrských sítí v regionu jsou energetická společnost ČEZ, a.s., (dodávky elektrické energie), Telefónica Czech Republic, a.s., (sítě telekomunikačního vedení), Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s., a Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. (sítě vodovodů a kanalizací) a společnosti koncernu RWE (dodávky plynu). Vybavenost území technickou infrastrukturou se liší podle jednotlivých obcí.²⁷ Jejím indikátorem je vybavenost bytového a domovního fondu napojením na jednotlivé sítě. Zatímco v případě zásobování elektřinou a pitnou vodou je pokrytí domů a bytů relativně uspokojivé, negativní situace trvá v oblasti nakládání s odpadními vodami a v oblasti zásobování plynem. V roce 2011 bylo vodovodem vybaveno 79,51 % domů (ve srovnání s hodnotami 78,43 % za Zlínský kraj, 83,99 % za Moravskoslezský kraj a 76,73 % za Českou republiku jako celek), plynem však pouze 54,65 % domů (ve srovnání s 58,24, 64,36, resp. s 50,44 %) a přípojkou na kanalizační síť jen 39,89 % domů (ve srovnání s 55,18, 40,24, resp. s 50,97 %).

Na uvedených hodnotách se různým dílem spolupodílí veřejná infrastruktura a soukromá řešení jednotlivých domácností a jiných vlastníků. Vzhledem k sídelní struktuře a konfiguraci terénu jsou budování a následný provoz veřejné technické infrastruktury spojeny se závažnými technickými a finančními problémy a již existující veřejná technická infrastruktura je v řadě případů ve stavu, který vyžaduje značné investice. Nároky na výstavbu nové a modernizaci stávající vodohospodářské infrastruktury v KLS vyčíslené krajskými plány rozvoje vodovodů a kanalizací přesahují půl miliardy korun, s ohledem na použité zdroje informací však lze předpokládat, že tento údaj není ani zdaleka konečný. Vzhledem k finančním a technickým problémům spojeným s výstavbou a provozem sítí veřejné technické infrastruktury je nutné v jednotlivých lokalitách hledat lokálně specifické a individuální způsoby řešení. Neplynofikované domy v KLS představují potenciál pro zavádění alternativních způsobů vytápění, především biomasou.

Sociální infrastruktura a služby

Sociální infrastrukturou se rozumí nabídka školských, zdravotnických, sociálních a jim podobných zařízení a služeb, které přispívají k zabezpečení celkově kvalitních životních podmínek v dané lokalitě.

²⁷ Viz mapy Vodovod, Plynifikace a Kanalizace, které jsou součástí přílohy č. 2.

Jejich koncentrace v sídlech KLS je úměrná významu sídla v sídelní struktuře území a je ovlivněna řadou protisměrně působících vlivů, zahrnujících neúprosný tlak ekonomické racionalizace sítí služeb, rostoucí nároky na jejich kvalitu, turbulentní demografické trendy (zejména suburbanizaci a demografické stárnutí) a faktory mobility obyvatel KLS.²⁸ Tyto vlivy vyžadují intenzivní a efektivní spolupráci samospráv a dalších zřizovatelů jednotlivých zařízení, sdílení kapacit a nákladů a hledání alternativních způsobů zajištění základních služeb pro obyvatele regionu.

Ve školním roce 2012/2013 se v KLS nacházelo celkem deset základních škol (z toho pět prvostupňových). Pouze v Podolí základní škola chybí. Stejně jsou v KLS rozmístěny mateřské školy. Střední vzdělání je dostupné v okolních městech Valašském Meziříčí, Novém Jičíně a Hranicích. Dostupnost a kapacity zařízení předškolní péče i základního školství jsou konfrontovány s realitou dlouhodobého poklesu počtu dětí v KLS, ale také s dočasnými a lokálně působícími výkyvy v důsledku suburbanizace a stěhování rodin s malými dětmi do obcí v zázemí měst. Dlouhodobá udržitelnost venkovského školství je kromě výše uvedeného spojena s otázkou hledání a nalézání jeho alternativních funkcí, k nimž přispívá tradiční poslání venkovských škol jako hybatelů místního společenského života. Zajímavou perspektivu představuje využití stávajících zařízení pro potřeby komunitního vzdělávání.

Ordinace praktického lékaře pro dospělé se nachází v sedmi obcích, ordinace stomatologů ve třech obcích, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost v pěti obcích, ordinace gynekologa a lékárna pouze v Kelči. Tři obce regionu jsou bez jakéhokoli zařízení zdravotní péče.²⁹ Náročnější odbornou péči poskytují nemocnice v okolních městech – Valašské Meziříčí, Nový Jičín a Hranice. Ze zařízení sociální péče se pouze v Choryni a Lešné nachází domovy pro seniory a v Kelči denní stacionář.³⁰ Lze předpokládat, že dostupnost zdravotnických a sociálních služeb bude perspektivně jedním z hlavních faktorů kvality života demograficky stárnoucí populace KLS.

Z pohledu dostupnosti infrastruktury kulturních zařízení je uspokojivá síť venkovských veřejných knihoven, které jsou obyvatelům k dispozici ve všech obcích regionu. Z dalších lze zmínit pouze muzea a galerie ve Starém Jičíně, Kelči a Lešné. Pro potřeby sportovního vyžití disponuje KLS základní sítí více než třicítky hřišť a osmi tělocvičen.³¹ Pokrytí území volnočasovou infrastrukturou je s výjimkou veřejných knihoven velmi slabé, v případě ostatních zařízení vyvstávají otázky nad jejich strukturou a užitnou hodnotou v souvislosti jejich s technickým stavem a současnými potřebami cílových skupin. Kulturnímu a sportovnímu vyžití obyvatel KLS se věnuje řada organizací. Kromě výše zmiňovaných venkovských škol jsou klíčovým tradičním aktérem společenského života náboženské organizace.

2.3.6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A JEHO OCHRANA

Stav jednotlivých složek životního prostředí je ovlivňován množstvím znečišťujících vstupů a jiných škodlivých vlivů a jejich charakterem. V devadesátých letech dvacátého století došlo k zásadnímu zlepšení prakticky všech složek životního prostředí, u kterých byl takový vývoj v omezeném čase z věcné podstaty možný. Přesto nelze stav životního prostředí v regionu považovat za zcela uspokojivý.

Tvářnost krajiny je určována kromě jiného vegetačním krytem. Původní vegetace se v území nedochovala. Byla v průběhu času nahrazena druhotnými lesy s poměrně homogenní skladbou dřevin a zčásti ustoupila obytné zástavbě a plochám využívaným pro extenzivní rostlinnou a živočišnou výrobu. Jak dokládají následující graf a mapy,³² které jsou součástí přílohy č. 2, dominují současné skladbě

²⁸ Viz mapy Školství, Zdravotnictví, Kultura a Sport, které jsou součástí přílohy č. 2.

²⁹ Data za Políčnou nejsou dostupná.

³⁰ Data za Políčnou nejsou dostupná.

³¹ Data za Políčnou nejsou dostupná.

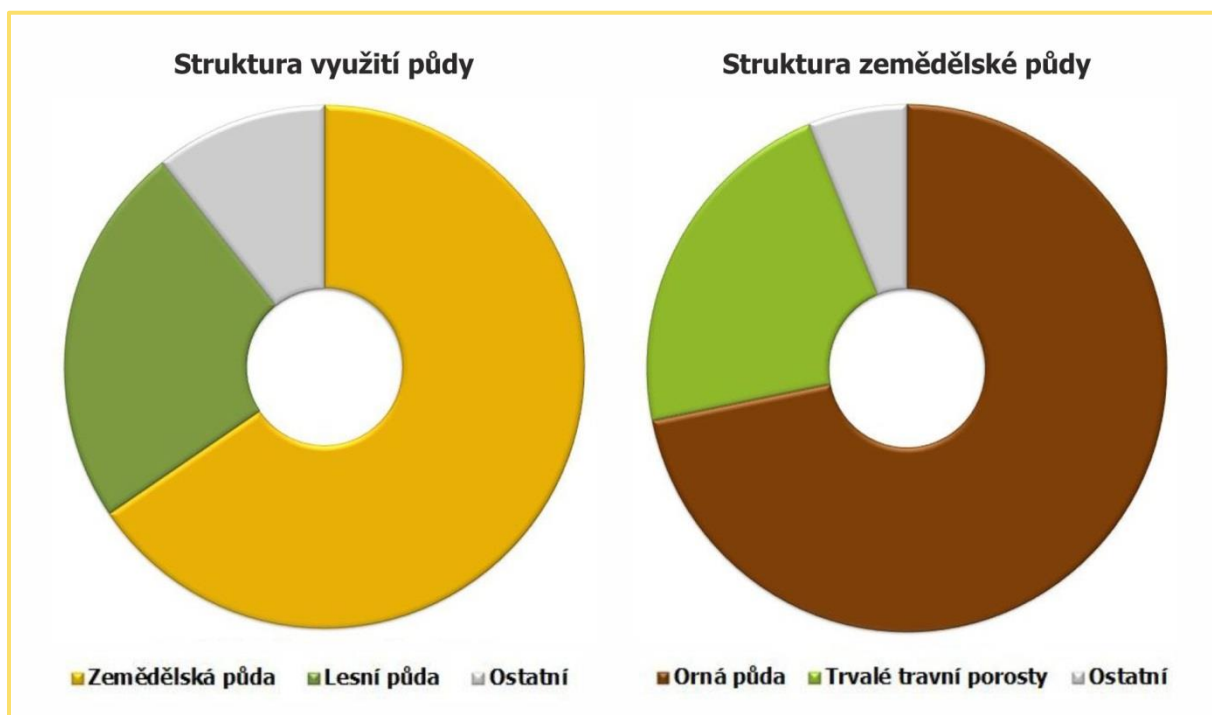
³² Struktura využití půdy a Struktura zemědělské půdy.

krajinného pokryvu KLS orná půda, lesní plochy a trvalé travní porosty. Této struktuře krajinného pokryvu odpovídají hodnoty indexu ekologické stability,³³ pohybující se za celé KLS výrazně pod úrovní hodnot za Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj i celou Českou republiku. Nejvyšších hodnot dosahuje tento ukazatel ve výše položených obcích při jihovýchodní hranici území. Ekologicky méně stabilní zemědělská krajina s výrazným zastoupením orné půdy převládá v morfologicky přístupnějších, hustěji zalidněných a intenzivněji využívaných, níže položených částech KLS.

Dlouhodobě vysoké jsou nároky na zábor zemědělské půdy v důsledku komerční i rezidenční suburbanizace a výstavby dopravní infrastruktury. Část zemědělské půdy zůstává neobdělávaná a pozvolna dochází k poklesu její celkové výměry a ke snížení stupně jejího zornění ve prospěch nárůstu výměry trvalých travních porostů a ploch lesů. V řadě obcí regionu lze nalézt pozůstatky někdejších socioekonomických aktivit, které v současnosti postrádají plnohodnotné využití. Jejich nové využití nebo regeneraci jednotlivých lokalit do přírodně blízkého stavu komplikuje řada specifických problémů, mezi nimiž na předních místech figurují neprůhledné majetkoprávní vztahy a vysoké výdaje spojené s odstraňováním stávajících staveb. Odolnost krajiny vůči plošné a hloubkové erozi a její retenční schopnost byla v minulosti výrazně snížena nedomyšlenými terénními úpravami. Perspektivou je realizace projektů zaměřených na obnovení těchto klíčových krajinných funkcí.

Byť KLS leží stranou významných plošných zdrojů znečištění ovzduší, při extrémních meteorologických situacích i zde dochází k epizodnímu zhoršování jeho kvality. Lze konstatovat, že dlouhodobě dochází k postupnému snižování emisí z těchto zdrojů. V devadesátých letech se na zlepšování kvality ovzduší podílelo jak snižování objemu průmyslové výroby, tak investice do ekologizace výroby v mnohých provozech. Současný nárůst průmyslové výroby v provozech situovaných v okolních průmyslových centrech je zpravidla doprovázen změnou technologie výroby. Vzhledem k vývoji cen paliv se opět zvyšuje nebezpečí nárůstu znečištění ovzduší prostřednictvím místních zdrojů znečištění. Kvalitu povrchových vod ovlivňuje především nedostačující míra odkanalizování obcí s napojením na čistírny odpadních vod a extenzivní zemědělská výroba. K dočasnému zhoršení kvality vod přispívají i povodňové stavy, jak na řece Bečvě, tak na jejích přítocích.

Obrázek č. 9: Struktura využití půdy a struktura zemědělské půdy v KLS³⁴

³³ Viz stejnojmenná mapa, která je součástí přílohy č. 2.

³⁴ K 31. prosinci 2012. Data za Poličnou nejsou dostupná.

Na území KLS nezasahuje žádné velkoplošné chráněné území. Z maloplošných se zde nachází přírodní rezervace Choryňský mokřad a přírodní památky Jasenice a Choryňská stráž. Kromě těchto se zde nachází řádka dalších lokalit a objektů se zvláštními formami ochrany. Naprostá většina území však není chráněna žádným zvláštním statutem, což na jedné straně vypovídá o jeho environmentální hodnotě (a zprostředkovaně též o jeho atraktivitě pro návštěvníky, turisty nebo zájemce o stěhování), na druhé straně však rozvojové záměry nenaráží na větší odpor ze strany orgánů ochrany životního prostředí a ekologických organizací.

Sít zařízení sloužících k ekologicky šetrnému nakládání s odpady je v území nedostatečně rozvinutá a související služby jsou pokrývány kapacitami organizací se sídlem mimo KLS. Příležitost pro další rozvoj lze spatřovat v efektivnějším využití některých druhů odpadů, např. potenciálních biopaliv. Postupně se daří snižovat rozsah živelného skládkování odpadů v místech, která k tomu nejsou určena.

2.4 ÚZEMNÍ ROZVOJ

Přirozenými vlastnostmi územních celků jsou tendence ke změně a tendence k nerovnováze. Přirozenou vlastností lidí, kteří v těchto územích žijí a pracují, je snaha těmto tendencím vzdorovat a usměrňovat vývoj žádoucím směrem. Změnám, ke kterým došlo na území KLS v devadesátých letech dvacátého století a v první dekádě následujícího století a které mají své kořeny ve více či méně vzdálené minulosti, čelili aktéři soukromého podnikatelského, veřejného i neziskového sektoru na lokální, regionální i vyšších hierarchických úrovních svými systematickými aktivitami, které zahrnovaly přípravu a realizaci mnoha rozvojových projektů, které si kladly za cíl zkvalitnění místního životního a ekonomického prostředí a životních podmínek místních obyvatel.

Není možné na tomto místě podat kompletní přehled o všech těchto aktérech a projektech. Příprava a realizace mnoha rozvojových projektů byla umožněna nebo alespoň usnadněna dlouhodobým procesem utváření vhodného institucionálního prostředí a využíváním externích finančních zdrojů. Budoucí vývoj lze se značnou dávkou nejistoty předvídat na základě dosavadních trendů, deklarovaných záměrů formulovaných v dlouhodobých plánech a jejich diskutovaných alternativ a současných a předpokládaných budoucích kapacit jednotlivých aktérů.

2.4.1 AKTÉŘI

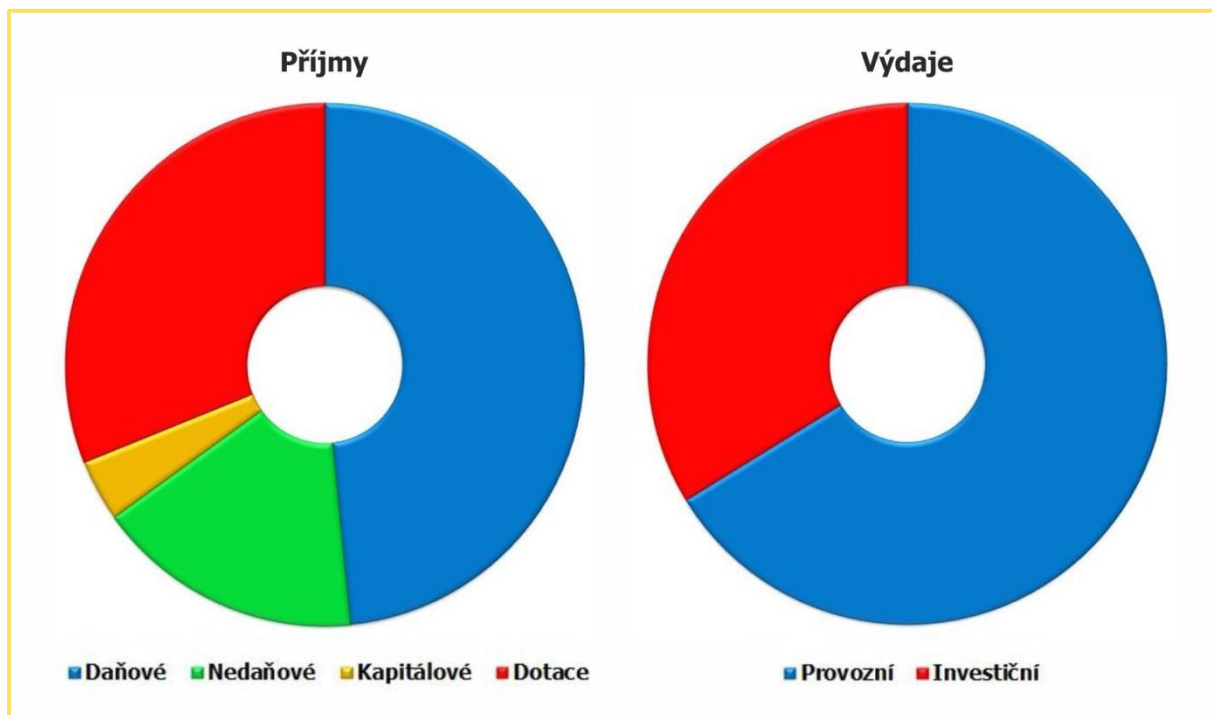
Na současnou situaci v KLS a jeho budoucí vývoj působí nepřeberné množství aktérů soukromého, podnikatelského i neziskového sektoru, domácnosti a jednotlivci, z nichž zdaleka ne všichni mají v regionu sídlo nebo bydliště. Je jisté, že pouze část těchto osob a institucí se bude podílet na tvorbě strategie a bude mít odpovědnost za její podobu a že ještě menší část z nich bude reálně odpovídat za její naplňování. Trendem posledních dvaceti let je postupné zahušťování vnitřního a vnějšího institucionálního prostředí územního rozvoje. Vzhledem k tomu, že jednotliví aktéři nedisponují sdíleným rozpočtem a jinými společnými nástroji rozvoje KLS (s výjimkou místní akční skupiny), je jejich závazek naplňovat společnou strategii dobrovolný a fakticky nevymahatelný.

Obce

Primárním nositelem odpovědnosti za rozvoj území ve své působnosti je 11 obcí, které tvoří KLS a které ze zákona pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Klíčovými faktory ovlivňujícími efektivitu výkonu jejich samosprávních funkcí jsou aktivita, stabilita a kapacity politických, řídicích a administrativních aparátů a objem a struktura zdrojů, s nimiž obce nakládají. Organizační potenciál jednotlivých obcí je značně omezený a nejmenší z nich zvládají nanejvýše běžné fun-

gování obce a administraci banálních projektů. Příprava a realizace náročnějších projektů nebo systematické strategické řízení jsou zcela mimo jejich možnosti, což je zčásti kompenzováno aktivitami mikroregionu a místní akční skupiny.

Obrázek č. 10: Příjmy a výdaje obcí³⁵

V období let 2010–2012 převyšovaly průměrné roční příjmy všech obcí KLS 207 mil. Kč, z čehož více než 48 % tvořily daňové, více než 16 % nedaňové a více než 31 % dotační příjmy (viz výše uvedený graf). Zatímco daňové příjmy vytváří relativně stabilní základ obecních rozpočtů, závislý pouze na občasných (byť zásadních) změnách systému rozpočtového určení daní, za kritickou lze považovat závislost většiny obcí na systému dotačního přerozdělování, jehož přínos pro obecní rozpočty je kromě aktivity samospráv podmíněn obecným nastavením dotačních titulů a nevypočitatelným chováním institucí, jež dotační tituly spravují. Skladba rozpočtů se liší nejen mezi jednotlivými obcemi navzájem,³⁶ ale také se výrazně proměňuje v průběhu času.

Roční výdaje všech obcí ve sledovaném období činily průměrně 196 mil. Kč, jejich hospodaření s kladnými přebytky tudíž svědčí o celkově dobrém zdraví samosprávných rozpočtů. U většiny obcí lze pozorovat kritickou závislost investičních výdajů na objemu přijatých dotací (viz výše uvedený graf a mapa,³⁷ která je součástí přílohy č. 2). Podíl investičních výdajů na celkových výdajích obcí v letech 2010–2012 činil necelých 34 %. Negativně lze hodnotit vysoký podíl výdajů na veřejnou správu na celkových výdajích obecních rozpočtů (v některých obcích tento podíl přesahuje hodnoty 40 %), což svědčí mimo jiné o nákladnosti správy obce v podmínkách vymezených současnou legislativou a samosprávním působením.

Pokud by obce KLS vyčlenily pro účely implementace strategie částky v rozmezí 10–20 % celkových vlastních běžných příjmů obecních rozpočtů,³⁸ činil by objem vlastních disponibilních zdrojů obcí (bez dotací) na realizaci navržených opatření celkem 13,5–27,0 milionů korun ročně.

³⁵ Průměr za roky 2010–2012.

³⁶ Viz mapa Příjmy obcí, která je součástí přílohy č. 2.

³⁷ Výdaje obcí.

³⁸ Daňových a nedaňových.

Mikroregion

Od první dekády tohoto století, v reakci na složité podmínky pro výkon samosprávních funkcí a na nastolené rozvojové výzvy, je prohlubována spolupráce obcí prostřednictvím dobrovolného svazku obcí Mikroregion Valašskomeziříčsko – Kelečsko, který záhy po svém ustanovení začal naplňovat svou strategii a realizovat vlastní rozvojové projekty. Tento svazek svou působností pokrývá celý správní obvod obce s rozšířenou působností Valašské Meziříčí. Základní administrativní funkce mikroregionu jsou pokryty kapacitami města Valašské Meziříčí, případně kapacitami dalších členských obcí. Složitější agendu spojenou s přípravou a realizací rozvojových projektů mikroregion řeší ad-hoc spoluprací s najatými experty. Systematická spolupráce obcí sdružených v mikroregionu je dosud na poměrně nízké úrovni. Jádrem společných aktivit se koncentruje do oblasti společenských, kulturních a sportovních aktivit, společné propagace a řešení operativních úkolů spojených s běžným fungováním obcí.

Mikroregion je financován prostřednictvím příspěvků členských obcí a dotací na realizaci společných projektů. Ve srovnání s rozpočty jednotlivých obcí jsou finanční zdroje mikroregionu zanedbatelné a pokrývají prakticky pouze jeho běžnou činnost. Ve vztahu k potřebám rozvoje území a k přípravě a realizaci společných projektů je nutné zabezpečovat dodatečné financování z příspěvků členských obcí nebo z dotačních zdrojů. Obec Starý Jičín není členem žádného svazku obcí.

Ostatní místní a regionální aktéři

Kromě obcí a mikroregionu se na současné podobě a budoucím směřování KLS výrazně podílí nesčetné podnikatelské a neziskové subjekty, domácnosti a agilní jednotlivci. Jejich zástupci se mohou podílet na přípravě společné strategie, a ačkoli nenesou přímou odpovědnost za její implementaci, mohou k jejímu naplnění výraznou mírou přispět svými individuálními aktivitami nebo z titulu svých produkčních, spotřebitelských, zaměstnavatelských a mnoha dalších funkcí. Reálný přínos těchto aktérů k naplňování společné strategie je z principu nepředvídatelný, svými kapacitami však mnohonásobně převyšují potenciál všech obcí, mikroregionu i MAS KLS.

Místní partnerství

Mezi jednotlivými aktéry na lokální a regionální úrovni se postupem času rozvíjí atmosféra kreativní spolupráce, prostřednictvím níž lze snáze, synergickým spolupůsobením překonávat limity, dané omezenými vlastními kapacitami jednotlivých aktérů. V drtivé většině případů vstupují tito aktéři do vzájemných interakcí v průběhu ad-hoc vyjednávání ohledně přípravy a realizace konkrétních rozvojových záměrů. O systematickém a dlouhodobém komunitním řízení rozvoje v drtivé většině obcí nelze vůbec hovořit.

Významným reprezentantem místního partnerství je MAS KLS, která na území působí od roku 2008 na principech metody LEADER. Filosofie LEADERu je založena na pevném přesvědčení, že místní společenství na úrovni obcí a mikroregionů jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu, a to prostřednictvím tzv. místních akčních skupin. Principy, které jsou pro LEADER charakteristické a které představují kvalitativně vyšší úroveň politiky regionálního rozvoje, kladou zásadní důraz na plánování a realizaci rozvojových projektů na nejnižší možné úrovni – v konkrétních obcích, konkrétními lidmi. V těchto územích a společenstvích vznikají prostřednictvím LEADERu zcela nové hodnoty – vědomí vzájemné důvěry, schopnost komunikovat a spolupracovat při řešení společných zájmů v nejrůznějších oblastech společenského života.

V KLS existují s aplikací metody LEADER zkušenosti z programovacího období 2007–2013. MAS KLS přispěla v tomto období k realizaci desítek rozvojových projektů částkami, které v letech 2010–2012 průměrně převyšovaly 6,5 milionu korun ročně. MAS KLS disponuje dostatečnými odbornými, organizačními a finančními kapacitami pro podporu žádoucího vývoje místních společenství a vytváří tak silný mezičlánek mezi místní úrovní a vnějším prostředím.

Aktéři vyšších hierarchických úrovní

Kromě vlivu lokálních a regionálních aktérů, působících zevnitř území, působí na rozvoj KLS také řada vnějších aktérů různých hierarchických úrovní a zájmů. Na jedné straně jde o aktéry veřejného, soukromého podnikatelského a neziskového sektoru, kteří do území lokalizují své aktivity, na druhé straně o hierarchicky vyšší aktéry veřejné sféry, kteří v rámci svých politik rozvoj KLS (stejně jako jiných území) přímo nebo nepřímo podporují či jinak ovlivňují. Hierarchicky nejbližšími aktéry jsou zejména Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj, Euroregion Bílé Karpaty a obce, jejichž rozšířená působnost zasahuje do KLS. Na vyšších úrovních hierarchie se jedná především o Českou republiku, jednotlivá ministerstva a jim podřízené organizace, Svaz měst a obcí České republiky, Spolek pro obnovu venkova ČR, Národní síť Místních akčních skupin České republiky a další organizace. Klíčovým aktérem současného rozvoje KLS je Evropská unie.

Tyto instituce definují koncepční rámce vlastních politik a vytvářejí finanční a nefinanční nástroje jejich uplatňování, jejichž využití ve prospěch rozvoje KLS je jedním z účelů strategie. Nutno připomenout, že územní působnost těchto institucí zahrnuje nejen KLS a jejich aktivity mohou mít na jeho rozvoj nejen pozitivní, ale i negativní dopady. Schopnost využít příležitosti a odvrátit ohrožení, které z působení těchto vnějších aktérů vyplývají, je jednou z podmínek úspěšné implementace strategie. Vyžaduje od místních organizací a jednotlivců jednotu v klíčových a ofenzivní postup v každodenních otázkách a schopnost přicházet se smysluplnými projekty, které obstojí v konkurenci jiných území. Nepřehledná struktura a působnost jednotlivých aktérů a systémů vnější podpory značně komplikují běžný život a rozvoj území nejen v KLS. Ačkoli tato situace snižuje efektivitu úsilí místních a regionálních aktérů, je z pragmatického hlediska faktem, který je nutné přijmout a přizpůsobit se mu, především proto, že rozvoj KLS byl a bude na vnějších zdrojích kriticky závislý.

2.4.2 RÁMCE VNĚJŠÍ PODPORY

Aktéři vyšších hierarchických úrovní ovlivňují KLS uplatňováním vlastních politik definovaných ve svých strategiích, plánech a koncepcích prostřednictvím přímé lokalizace vlastních aktivit a prostřednictvím vytváření finančních a nefinančních nástrojů podpory rozvojových projektů připravovaných a realizovaných místními aktéry. Význam těchto nástrojů pro KLS je zásadní: mnoho organizací i jednotlivců je na externích finančních tocích kriticky závislých, a to nejen z pohledu přípravy a realizace rozvojových projektů, ale i z pohledu udržení vlastní běžné činnosti. Změna této situace je za stávajících podmínek nereálná.

V období po vstupu České republiky do Evropské unie výrazně vzrostl význam finančních nástrojů její regionální, zemědělské a dalších politik, které v současnosti výrazně zastiňují programy vlády České republiky, jednotlivých ministerstev a jim podřízených organizací.

Desítky nejrůzněji zaměřených vlastních dotačních titulů každoročně vyhlášují ve svých samostatných působnostech Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj. Především neziskové organizace mohou na svou činnost čerpat prostředky poskytované četnými nadačními a jinými fondy.

Čerpání externích finančních zdrojů komplikuje nepřehledná a často se měnící struktura četných dotačních titulů a značná administrativní náročnost přípravy a realizace rozvojových projektů, neúměrná odborným kapacitám značné části potenciálních příjemců dotací a často vlastní náročnosti projektů samotných. V důsledku toho vznikla a nadále se prohlubuje závislost rozvoje území na poskytovatelích poradenských služeb, což přípravu a realizaci rozvojových projektů neúměrně prodražuje.

3 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTENCIÁLŮ ÚZEMÍ

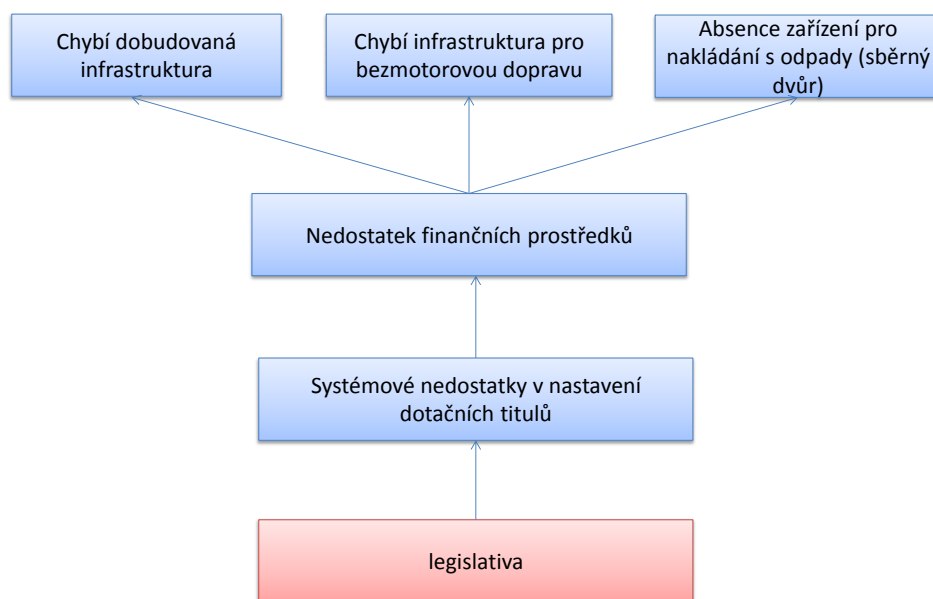
Analýza problémů byla zpracována komunitním způsobem (problémy definovali členové pracovních skupin). Klíčové problémy byly následně externím facilitátorem strukturovány a vyhotoveny byly tzv. problémové stromy, které nejlépe umí postihnout vazby mezi jednotlivými problémy a jejich genezí v čase, včetně znázornění kauzalit a podmíněností (co je příčina a co je následek).

Za klíčové byly označeny tyto problémy v území:

- Nedostatek financí
- Chybí dobudovaná infrastruktura (kanalizace, rozvojové plochy)
- Legislativa
- Absence zaměstnavatelů s vyšší přidanou hodnotou
- Zánik drobných řemesel a poskytovatelů služeb
- Nezájem občanů o dění v obcích
- Chybí systémová podpora spolků
- Chybí sociální služby (pro cílovou skupinu seniorů)
- Chybí zázemí pro rodiny a spolkovou činnost
- Systémové nedostatky v nastavení dotačních titulů
- Chybí infrastruktura pro bezmotorovou dopravu
- Neschopnost generovat nová pracovní místa
- Nedostatečná spolupráce s okolím
- Nedostatečná dostupnost vzdělání
- Odliv mladých kvalifikovaných obyvatel
- Nevyužité průmyslové a zemědělské areály
- Nedostatečná péče o kulturní památky
- Absence zařízení pro nakládání s odpady (sběrný dvůr)
- Chybí základní občanská vybavenost

Jak je vidno z definovaných problémů, některé jsou tzv. nezávislé proměnné, některé naopak závislé na dalších problémech. Vztah příčiny a následku se pracovní skupina pro přípravu Integrované Strategie rozvoje území snažila znázornit prostřednictvím následujících problémových stromů.

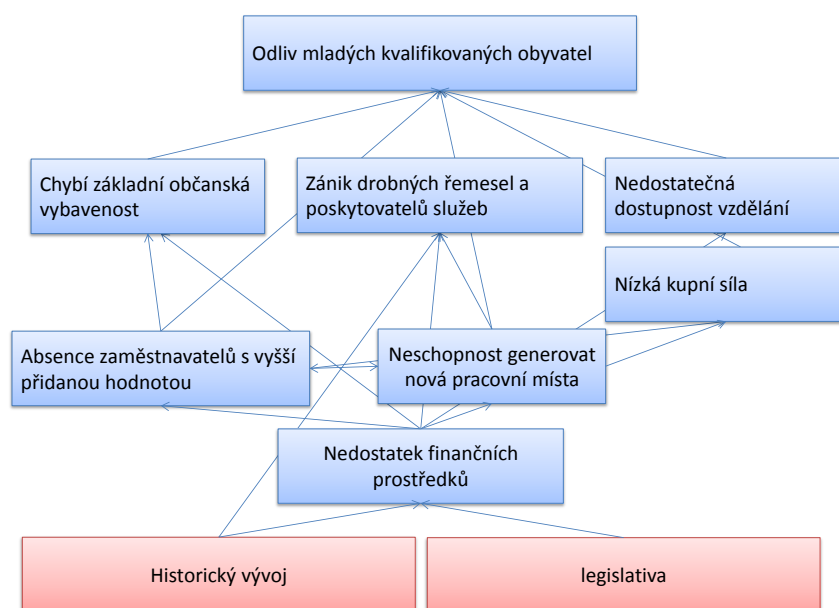
Schéma č. 1 Problémový strom - Infrastruktura

Primární příčinou klíčových problémů v oblasti infrastruktury je legislativní úprava (zejména zákon č. 243/2000 Sb. O rozpočtovém určení výnosu některých daní, ve znění pozdějších předpisů). Ten nezaručuje adekvátní přísun zdrojů ke krytí potřeb, které jsou přesouvány z centrální úrovně na úroveň regionální či obecní. Bohužel ani nastavení dotačních titulů neposkytuje kompenzaci, v konečném důsledku je tedy klíčovým problémem **nedostatek finančních prostředků**. Tento primární problém se pak odráží v chybějící či nedobudované infrastruktuře – ať již dopravní či technické.

Potenciál je pak zejména v tom, že obce nemají charakter rozptýlené zástavby, což pro jakékoliv infrastrukturní záměry je jednoznačně výhodou.

Schéma č. 2 Problémový strom – podnikání, zaměstnanost

Primární příčinou problémů v oblasti zaměstnanosti a podnikání je zejména historický vývoj a legislativa. Po roce 1989 se rozpadl systém centrálně plánované ekonomiky a všechny ekonomické subjekty

ty byly vystaveny mezinárodní konkurenci, ta se ještě více vyostřila po vstupu ČR do EU. Se vstupem do EU byla přijata řada norem, které na jedné straně znamenaly otevření nových trhů, ale současně přinesly velmi tvrdé podmínky pro jakoukoliv ekonomickou činnost.

Nedostatek finančních prostředků z rozpočtového určení daní sice byl částečně kompenzován možností čerpat finanční prostředky ze Strukturálních fondů či EAFRD. Systém projektového financování je však velmi nejistý a zejména pro malé obce rizikový.

Území bylo v minulosti závislé na zemědělské výrobě a částečně i na dojížděcí do ekonomických center nynějšího Zlínského a Moravskoslezského kraje, což se po roce 1989 částečně změnilo, část obyvatel začala podnikat, ale obecně lze konstatovat, že v území MAS Kelečsko- Lešensko-Starojicko **přetrvává absence zaměstnavatelů s vyšší přidanou hodnotou**, což se následně projevuje i v **omezené schopnosti generovat nová pracovní místa**. Současně je v území relativně **nízká kupní síla**. **Omezená dostupnost vzdělání, zánik drobných řemesel, nedostatek pracovních příležitostí s adekvátní odměnou** se pak projevuje v klíčovém problému, kterým je **odliv kvalifikovaných obyvatel**.

Potenciál vytváří zejména drobné řemesla a zemědělská výroba, které zde mají tradici, a jsou všechny relativně konkurenceschopné.

Schéma č. 3 Problémový strom – Společnost

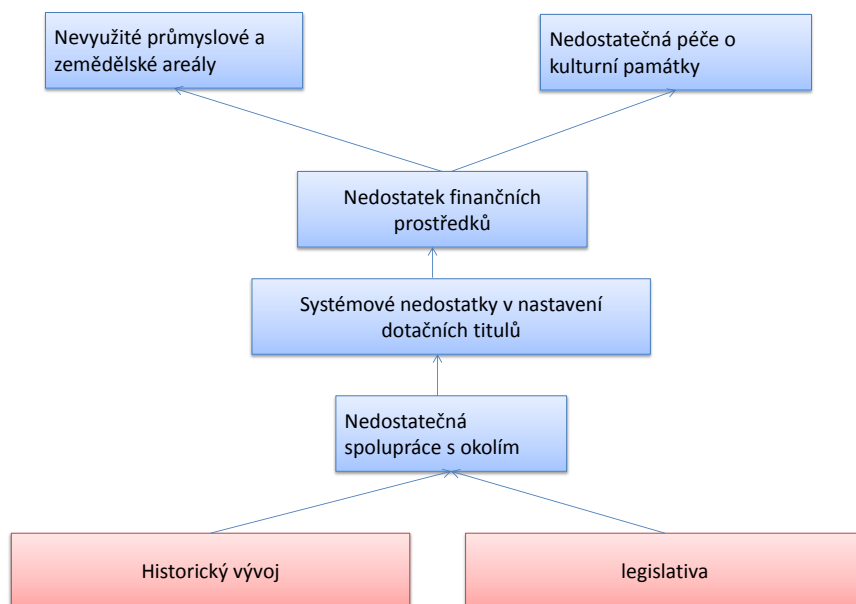
Podobně jako v případě předchozího problémového stromu, i v případě společnosti je významný historický vývoj a legislativa.

V souvislosti s transformací centrálně plánované ekonomiky na tržní systém došlo nejen ke zvýšení tlaku na existující ekonomické subjekty, ale zejména na jedince. Nehovoříme jen o mezinárodní konkurenceschopnosti firem, ale i jedinců a jejich skupin.

K tomu se přidává nedostatek finančních prostředků, který byl popsán v předchozích klíčových problémech. Důsledkem je pak **nedostatečná spolupráce s okolím, chybí zázemí pro spolkovou činnost, chybí systémová podpora spolků, a chybějící sociální služby pro cílovou skupinu seniorů**.

Potenciál je pak zejména v rozvoji spolkových aktivit, které zejména ve venkovském prostoru mají tradici a portfolio těchto spolků je docela pestré.

Schéma č. 4 Problémový strom – efektivní využití území a zdrojů

Efektivní využití území a zdrojů má rovněž primárně historickou genezi, která se odehrává v určitém legislativním rámci. Původní zemědělská výroba byla redukována z důvodu přechodu na tržní ekonomiku, ale i z důvodu vstupu do EU a nutnosti implementovat řadu norem. **Nedostatečné finanční zdroje vyústily v nevyužité průmyslové a zemědělské areály a nedostatečnou péči o kulturní památky.**

Potenciál představuje zejména alternativní využití těchto areálů a objektů, jako ž i využití existujících památek pro cestovní ruch.

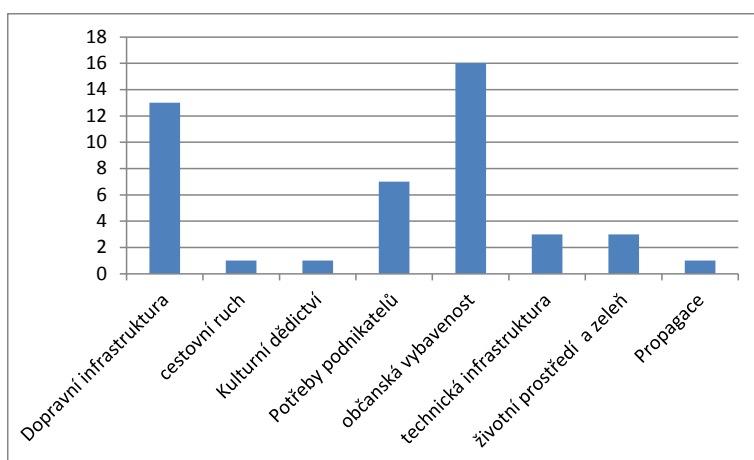
4 ANALÝZA POTŘEB

Zatímco v kapitole 3 byla popsána analýza problémů, s níž se území objektivně potýká a jedná se o širší rozměr (neboť zahrnuje i typy záměrů, které jsou nad rámec aktuálních potřeb, analýza potřeb zahrnuje okamžitou absorpční kapacitu území, neboť jde ve většině případů o již připravené projekty. Potřeby byly zjištěny prostřednictvím dotazníkového šetření a její výsledky lze shrnout následovně.

V rámci tohoto průzkumu bylo identifikováno celkem 45 projektových záměrů, přičemž 38 záměrů tvoří záměry samosprávy, 7 tvoří záměry malých a středních podnikatelů (z toho 5 zemědělců).

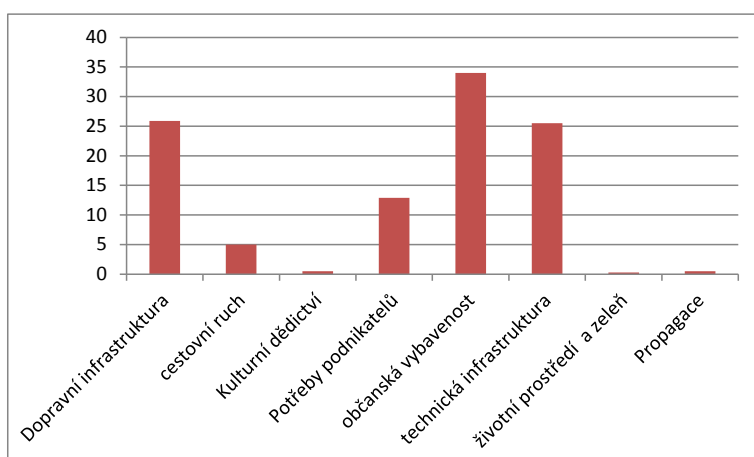
Tematické členění projektových záměrů a jejich četnost znázorňuje následující graf.

Graf č. 1 Počet projektových záměrů podle tematických oblastí

Jak je vidno, největší potřeby existují v oblasti dopravní infrastruktury a občanské vybavenosti, což zcela koresponduje s problémovým stromem a jeho slovní interpretací.

Graf č. 2 Finanční objem projektových záměrů dle tematických oblastí v mil. Kč

5 PŘEHLED STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ V ÚZEMÍ

Rozvoj KLS a jednotlivých obcí a mikroregionu je koncepčně ukotven v řadě strategických a územně-plánovacích dokumentů s působností na místní, mikroregionální a regionální úrovni a na vyšších hierarchických úrovních. Při zpracování strategie musí být tyto rámce v maximální možné míře respektovány. Hierarchicky nižší koncepce společná strategie zastřešuje, hierarchicky vyšší koncepce adaptuje do specifických podmínek území, vytvářejíc tak vnitřně soudržný podklad pro rozhodování. Je nereálné podat bližší přehled zaměření jednotlivých dokumentů a vazeb k připravované strategii. Při extrémně zahuštěném vnějším institucionálním prostředí rozvoje KLS a přemíře strategií, plánů a koncepcí různého zaměření, by jejich pouhý výčet překračoval rozsah zbytku tohoto dokumentu.

Z mnoha desítek strategických a územně-plánovacích dokumentů, které je nutné vzít v úvahu při přípravě strategie, lze zmínit následující:

- Koncepční rámce strategického řízení:
 - Strategie regionálního rozvoje České republiky (pro období 2007–2013),
 - Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020,
 - Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013,
 - další sektorové strategie, plány a koncepce vlády České republiky a jednotlivých ministerstev,
 - Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009–2020,
 - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020,
 - Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013–2016,
 - Program rozvoje Moravskoslezského kraje na období 2010–2012,
 - Regionální inovační strategie Zlínského kraje 2013–2020,
 - Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010–2020,
 - Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji 2010–2015,
 - Návrh řešení socioekonomicky znevýhodněných oblastí Moravskoslezského kraje,
 - další sektorové strategie, plány a koncepce Zlínského kraje a Moravskoslezského kraje,
 - Integrovaná strategie území MAS Kelečsko – Lešensko – Starojicko na období 2008–2013,
 - Strategický plán LEADER MAS Kelečsko – Lešensko – Starojicko na období 2008–2013 a
 - Strategický plán rozvoje mikroregionu Valašskomeziříčsko – Kelečsko na období 2008–2016.
- Koncepční rámce územního plánování:
 - Politika územního rozvoje České republiky 2008,
 - Zásady územního rozvoje Zlínského kraje,
 - Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje a
 - územní plány obcí.

6 SWOT ANALÝZA

Následující silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení byly formulovány na základě profilu území a následně byly silné a slabé stránky hierarchizovány (bodovány jednotlivými členy pracovních skupin), seřazeny jsou tak od nejvýznamnějších po méně významné.

6.1 SILNÉ STRÁNKY

1. Dostatečný potenciál zemědělské půdy a pracovních sil pro zemědělství a lesnictví *****
2. Tradice hospodaření i v méně příznivých oblastech ****
3. Malý výskyt sociálně-patogenních jevů ****
4. Relativně zachovalá kulturní krajina, postupná revitalizace a regenerace jejích původním využitím negativně dotčených součástí ***
5. Uspokojivá dostupnost základní technické a sociální infrastruktury a služeb ve středně velkých a větších sídlech***
6. Zachovalé mezilidské vztahy, význam tradičních sociálních institucí a sounáležitost mezi obyvateli***
7. Zkušenosti s aplikací metody LEADER a existence MAS KLS se stabilním odborným zázemím ***
8. Demograficky mladé obyvatelstvo ve většině obcí **
9. Dostatek volných ploch a objektů pro soukromou i veřejnou investiční činnost**
10. Hustá síť dopravní infrastruktury **
11. Přítomnost velkých zaměstnavatelů v okolí **
12. Relativně nízká míra nezaměstnanosti ve většině obcí **
13. Uspokojivá dostupnost veřejnou dopravou ve větších sídlech, v zázemí okolních měst a na hlavních dopravních tazích **
14. Tranzitní poloha na významných dopravních tazích *
15. Zkušenosti s přípravou a realizací rozvojových strategií a projektů na úrovni místní akční skupiny a mikroregionu *
16. Bohatství kulturního dědictví a tradic
17. Zkušenosti s meziobecní spoluprací a existence svazku obcí Valašskomeziříčsko – Kelečsko
18. Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací

6.2 SLABÉ STRÁNKY

1. Chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru a kritická závislost řady subjektů i územního rozvoje na dotacích*****
2. Nedostatečně rozvinutá a využitá turistická a volnočasová infrastruktura, včetně sítě turistických stezek a cyklotras*****

3. Nízká úroveň vybavení sítěmi technické a sociální infrastruktury a služeb v malých sídlech a v sídlech s rozptýlenou zástavbou a vysoké náklady na jejich pořízení, provoz a údržbu***
4. Periferní poloha vůči významným sídelním a ekonomickým centřům a jejich rekreačnímu zázemí**
5. Snížená retenční schopnost krajiny a existence lokalit ohrožených záplavami**
6. Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích**
7. Nedostatečné zastoupení v politických a správních orgánech vyšší úrovně**
8. Špatný technický stav povrchu pozemních komunikací, vysoká zátěž tranzitní dopravou v případě řady z nich a horší dopravní dostupnost veřejnou dopravou v malých a periferních sídlech**
9. Existence konfliktů, špatná komunikace a nedostatečně rozvinutá spolupráce mezi aktéry při přípravě a realizaci rozvojových strategií a projektů**
10. Existence lokalit se zhoršenou bezpečností provozu na pozemních komunikacích**
11. Nevyřešené nebo nepřehledné majetkové vztahy k řadě objektů a ploch v obcích a převažující nájemní vztahy k půdě**
12. Převažující nízká rentabilita a přidaná hodnota místního hospodářství a jeho struktura, nízká produktivita práce a mnohdy zastaralé technické a technologické vybavení*
13. Absence velkých zaměstnavatelů v území*
14. Horší vzdělanostní struktura obyvatelstva*
15. Závislost části obyvatel na veřejné dopravě*
16. Nízká míra participace občanů na rozhodování*
17. Nedostatečné odborné a organizační kapacity pro přípravu a realizaci rozvojových strategií a projektů v obcích a závislost jejich rozvoje na poradenských službách*
18. Nedostatek pracovních příležitostí, zejména pro kvalifikované specializované pracovní síly nebo osoby se znevýhodněním na jedné straně a nedostatek kvalifikovaných a motivovaných pracovních sil pro rozvoj hospodářství v odvětvích s vyšší přidanou hodnotou*
19. Nedostatečné využívání výsledků vědy a výzkumu a příkladů dobré praxe, pomalý postup zavádění inovací v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru
20. Vysoký podíl intenzivního zemědělství v ekonomicky i environmentálně méně příhodných podmínkách
21. Existence lokalit se zhoršeným stavem životního prostředí

6.3 PŘÍLEŽITOSTI

1. Existence systémů podpory rozvojových projektů a strategií
2. Existence zdrojů informací o příkladech dobré praxe v oblasti zemědělství a rozvoje venkova
3. Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic, pokračující evropská integrace
4. Oživení a měnící se struktura národního a regionálního hospodářství
5. Poptávka po zavádění alternativních zdrojů energií

6. Posilování významu metody LEADER pro rozvoj venkova
7. Probíhající a plánované rozsáhlé investice do dopravní a technické infrastruktury ze strany veřejného sektoru a investice soukromého podnikatelského sektoru
8. Rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí a krajiny
9. Zájem návštěvníků a turistů o domácí destinace
10. Zájem o bydlení na venkově v zázemí okolních měst ze strany solventních rodin s malými dětmi
11. Zájem o zdravý životní styl a o kvalitní a bezpečné potraviny
12. Zájem společnosti na posílení alternativních funkcí zemědělství a mimoprodukčních funkcí lesa

6.4 OHROŽENÍ

1. Demografické stárnutí obyvatel a růst rozdílů v životní úrovni
2. Klimatické změny a mimořádné projevy počasí (povodně, orkány, extrémní teploty)
3. Komplikovanost, nepřehlednost a nestabilita vnějšího institucionálního prostředí a rámců vnější podpory
4. Konflikty rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj obcí a ochranu přírody a krajiny nebo s individuálními zájmy jednotlivců a jejich organizací
5. Krajinářsky, urbanisticky a architektonicky nekoncepční nová výstavba
6. Legislativní bariéry a nevhodně nastavený právní a administrativní systém a systém technických norem
7. Migrace mladých, kvalifikovaných a jinak perspektivních obyvatel do měst, zejména z periferních sídel
8. Negativní změny rozpočtového určení daní
9. Pokračování procesu ekonomické a kulturní globalizace, oslabování lokálních sociálních a ekonomických vazeb a prohlubování závislosti regionu na vnějších zdrojích
10. Pronikání a šíření invazních druhů rostlin a živočichů
11. Slabá pozice venkova v systému řízení státu, nestabilita tohoto systému, nedostatek finančních zdrojů na podporu rozvoje venkova a konkurence jiných regionů při usilování o jejich získání
12. Snižování podílu trvale bydlících obyvatel
13. Změny v životním stylu a nárůst sociopatogenních jevů v souvislosti s přílivem nových obyvatel
14. Ztráta ekonomické konkurenceschopnosti a výkonnosti regionu a státu

7 VIZE A CÍLE STRATEGIE

7.1 VIZE ROZVOJE MAS KELEČSKO-LEŠENSKO-STAROJICKO

„To pravé trnkové - místo kde se dobře žije“

Ústředním motivem integrované strategie rozvoje území MAS KLS je „...místo, kde se dobře žije“. Jde o platné tvrzení jak pro obyvatele, tak i pro podnikatele. Území MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko tvoří venkovský prostor poblíž relativně konkurenceschopného a významného ekonomického centra - Valašského Meziříčí. Druhá část sloganu, „**to pravé trnkové..**“, je navržena z toho důvodu, že trnky vyjadřují příslušnost k Valašsku. Dohromady nám tedy vzniká slogan/vize, který splňuje jednoduchost, srozumitelnost a odlišnost od ostatních.

Vize rozvoje území v podobě sloganu je naplňována dílčími aspekty vize (tak jak byly formulovány pracovní skupinou pro přípravu integrované strategie), které jsou zejména tyto:

- Spokojení občané
- Vybudovaná infrastruktura
- Údržba krajiny
- Zvyšování životní úrovně
- Kulturní a sportovní vyžití
- Udržení zaměstnanosti
- Zajištění dopravní obslužnosti
- Dopravní infrastruktura
- Zachovalé kulturní a historické dědictví
- Protipovodňová opatření
- Školství a sociální oblast
- Cestovní ruch
- Zlepšování životního prostředí a odpadového hospodářství
- Spolupráce (podnikatelé-obce, meziobecní spolupráce, spolupráce mezi podnikateli
- Spolupráce s neziskovým sektorem a spolky
- Nárůst počtu obyvatel
- Podpora moderních technologií

7.2 TÉMATICKÉ OBLASTI- PRIORITY

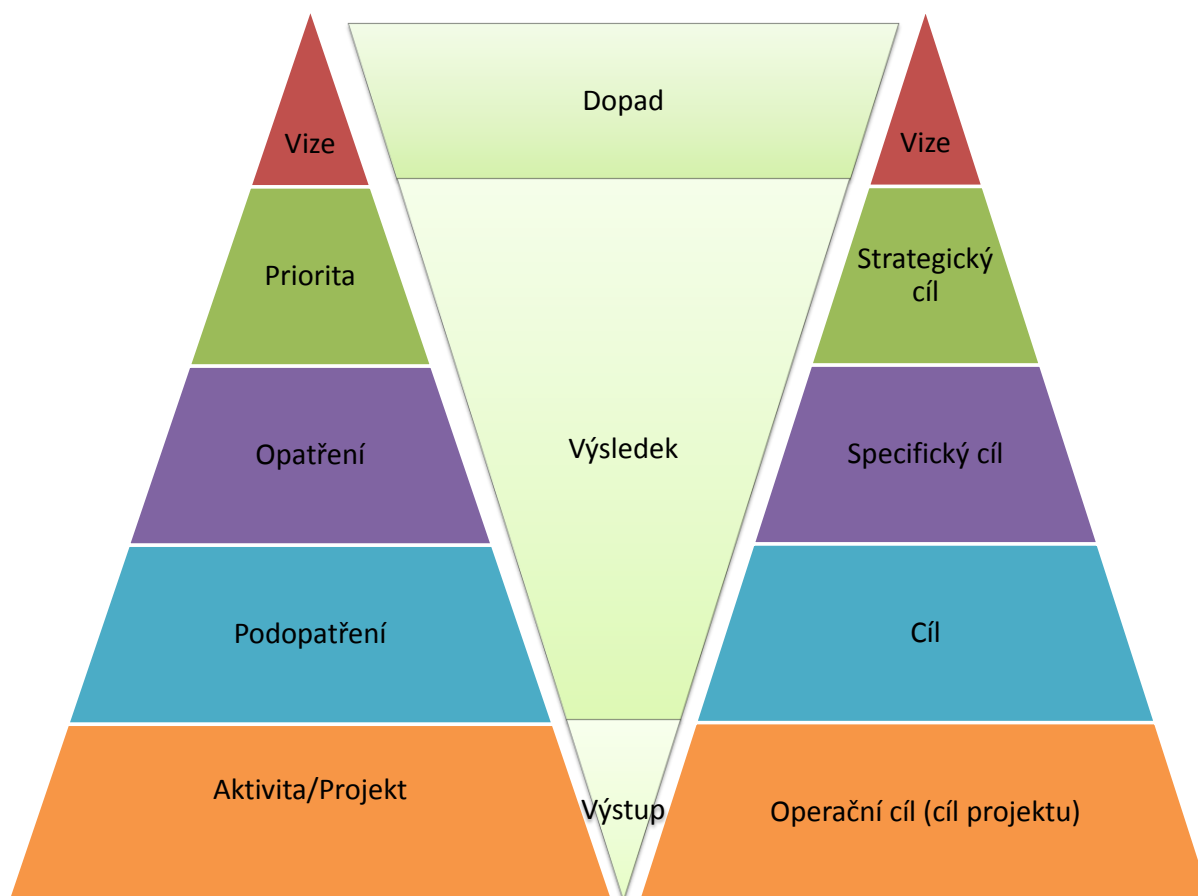
V rámci pracovních skupin byly vydefinovány 4 prioritní oblasti, které částečně odpovídají tematickému zaměření pracovních skupin:

1. Infrastruktura

2. Zaměstnanost a podnikání
3. Zapojování spolků a veřejnosti do spolkového života
4. Efektivní využití území a zdrojů

Oproti Strategii platné pro období 2008-2013 dochází k větší diferenciaci priorit z původně dvou (Zvýšení kvality života na území MAS, Vytváření nových pracovních příležitostí pro místní obyvatele). Obě původní priority však zůstávají, jsou jen přesněji pojmenovány a více odpovídají zaměření operačních programů EU pro období 2014-2020.

Obrázek 11 Schéma intervenční architektury strategie a tomu odpovídající hierarchie cílů a jednotlivých typů indikátorů

Intervenční logice odpovídá hierarchie cílů. Pouze na úrovni vize není formulován tomu odpovídající cíl, neboť máme zato, že vize sama o sobě představuje cíl.

7.3 STRATEGICKÉ (DLOUHODOBÉ) CÍLE

Strategické cíle představují cíle jednotlivých tematických oblastí (priorit). Každému cíli je pak přiřazena i „malá vize“.

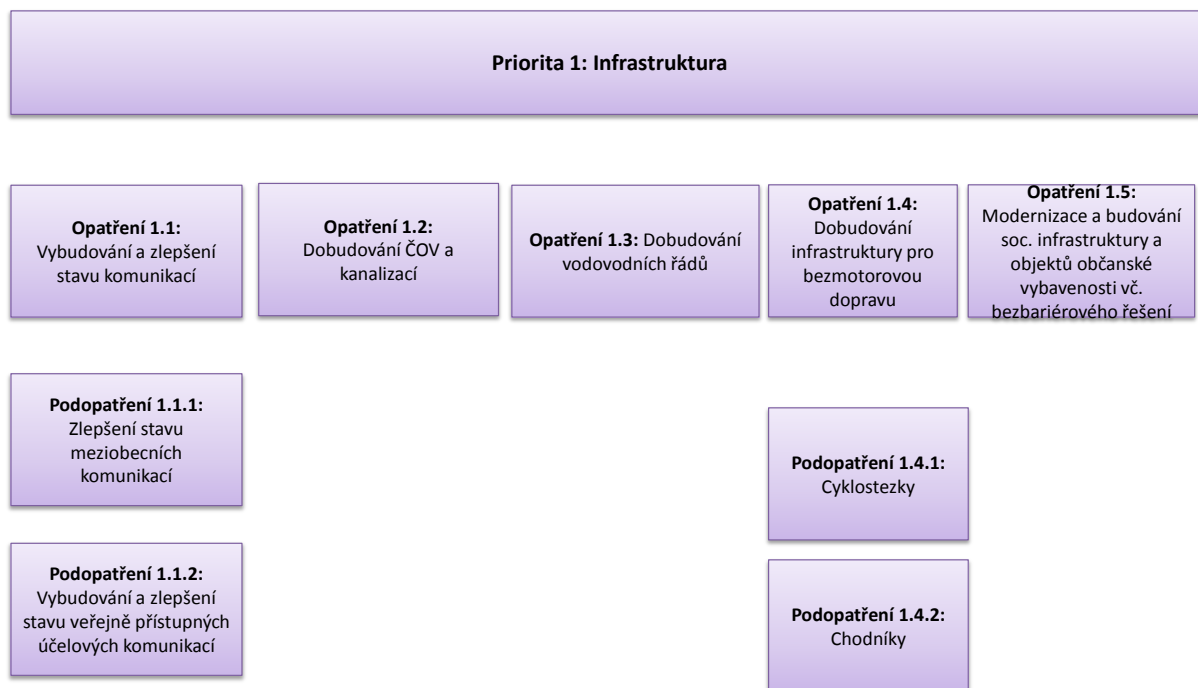
- Doplnit, zkvalitnit a zvýšit dostupnost infrastruktury v území – „**infrastruktura moderní a dostupná**“
- Zvýšit konkurenceschopnost podniků, udržet zaměstnanost a zvýšit odpovědnost občanů za sebe sama „**tržní orientace, inovace, podnikavost**“
- Zajistit adekvátní kvalitu volnočasového vyžití v území a dbát na zachovávání tradic „**tradice, poznávání a zábava**“
- Usilovat o harmonický a trvale udržitelný rozvoj území založený na efektivním využití zdrojů území „**odpovědnost k území, v němž žijeme**“

7.4 OPATŘENÍ, PODOPATŘENÍ A TYPOVÉ PROJEKTY PRIORITY 1

Dílčí (malou) vizí priority je: **Moderní a dostupná infrastruktura**

Priorita Infrastruktura se člení na níže uvedená opatření a podopatření, které zastřešují typové projekty.

Schéma č. 5 Schéma opatření a podopatření v rámci priority 1

Specifické cíle:

- 1.1: Doplnit chybějící a modernizovat stávající klíčové místní komunikace
- 1.2: Dobudovat chybějící a modernizovat stávající systémy odpadních vod
- 1.3: Dobudovat vodovodní řady a zlepšit kvalitu zásobování občanů pitnou vodou
- 1.4: Systematicky podporovat a budovat infrastrukturu pro pěší a cyklisty.
- 1.5: Modernizovat a podporovat přístupnost objektů občanské vybavenosti

Indikátory:

- a) Délka vybudovaných inženýrských sítí
- b) Délka vybudovaných komunikací
- c) Míra spokojenosti obyvatel

7.4.1 POPIS OPATŘENÍ A PŘÍKLADY AKTIVIT

- **Opatření 1.1: Vybudování a zlepšení stavu komunikací**

Projekty jsou zaměřeny na dostavbu či modernizaci páteřních (meziobecních) komunikací a dále ostatních veřejně přístupných účelových komunikací, které mohou sloužit i jako komunikace pro přístup zemědělské techniky na pole.

Typickými projekty jsou modernizace povrchů silnic s cílem zlepšení povrchů, dostavba chybějících úseků komunikací. Způsobila je i projektová příprava ve všech stupních.

- **Opatření 1.2: Dobudování ČOV a kanalizací**

Projekty budou zaměřeny na dostavbu či modernizaci ČOV a oddílných kanalizací, což bude mít vliv na kvalitu povrchových vod.

Typickými projekty jsou modernizace existujících či výstavba nových ČOV a kanalizací, včetně dílčích úseků. Způsobila je i projektová příprava těchto investičních akcí.

- **Opatření 1.3: Dobudování vodovodních řádů**

Některé obce nemají stále vybudováno adekvátní napojení obyvatel na kvalitní zdroje pitné vody. Projekty se tak soustředí na vybudování vodovodních řádů, popřípadě i přivaděčů a zdrojů. V rámci opatření bude podporována zpracování projektové dokumentace.

- **Opatření 1.4: Dobudování infrastruktury pro bezmotorovou dopravu**

Bezmotorová/alternativní doprava bude v příštích letech hrát stále větší roli. Opatření se tak soustředí na přípravu a budování této infrastruktury (zejména páteřní spojující jednotlivé obce).

Typickými projekty je vybudování nových cyklostezek, cyklotras a chodníků pro pěší.

- **Opatření 1.5: Modernizace a budování soc. infrastruktury a objektů občanské vybavenosti vč. bezbariérového řešení**

Opatření je zaměřeno na investiční podporu objektů sociální infrastruktury a občanské vybavenosti, neboť ty slouží venkovskému obyvatelstvu v rámci spolkového vyžití a má-li být nabídka volnočasového vyžití konkurenceschopná, je zapotřebí disponovat i moderní a kvalitní infrastrukturou.

Typickými projekty jsou např. modernizace škol, školek, ob. Úřadů, klubovny spolků, sportoviště, kulturní domy

7.5 PRIORITA 2 ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ

Dílčí (malou) vizí priority je: Tržní orientace, inovace a podnikavost

Priorita zaměstnanost a podnikání se člení na níže uvedená opatření, které zastřešují jednotlivé typové projekty.

chéma č. 6 Schéma priorit a opatření

Specifické cíle:

2.1: Zvýšit konkurenceschopnost podniků.

2.2: Udržet zaměstnanost v území MAS KLS alespoň na stávající úrovni

2.3: Zvýšit identitu obyvatel s územím

Indikátory:

- a) Míra nezaměstnanosti
- b) Počet obsazených pracovních míst
- c) Počet zaměstnanců v odvětví zemědělství a lesnictví

7.5.1 POPIS OPATŘENÍ A PŘÍKLADY PROJEKTŮ

Opatření 2.1. Zvýšení konkurenceschopnosti podniků

Opatření se zaměří na všestranné zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů, ať již ve formě investičních či neinvestičních projektů. Podpora bude směřována jak živnostenskému podnikání, tak i malým a středním firmám, působícím v území a fungující na lokálním trhu, ale i těm exportující své produkty do vzdálenějších území a regionů.

Opatření 2.2: Udržení zaměstnanosti

Projekty v rámci opatření udržení zaměstnanosti budou zejména orientovány na zvyšování kvalifikace lidských zdrojů (v různých sektorech), ale půjde i o projekty jejichž cílem je podpora uchování pracovních návyků, nejrůznější rekvalifikační programy, částečné úvazky ve firmách, veřejně prospěšná místa, společensky účelná pracovní místa.

Opatření 2.3: Propagace místních subjektů

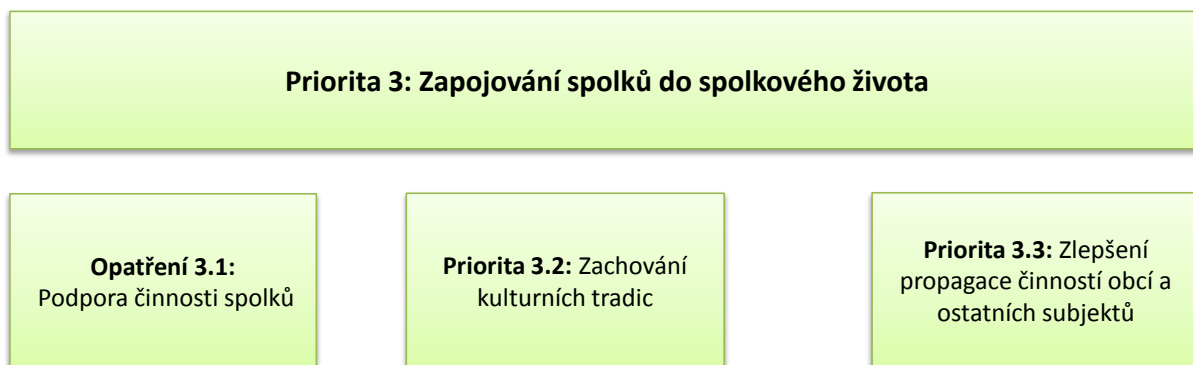
Projekty v rámci tohoto opatření budou směřovat k budování vztahu mezi veřejností a podnikateli. Na venkově je míra tohoto propojení malá, v důsledku čehož rodiče dávají děti do škol, po jejichž absolvování prakticky nemohou najít pracovní uplatnění. Prostřednictvím exkurzí a nejrůznějších akcí typu dny otevřených dveří ve firmách dojde k lepšímu propojení výchovně-vzdělávací soustavy s trhem práce.

7.6 PRIORITA 3: ZAPOJOVÁNÍ SPOLKŮ A VEŘEJNOSTI DO SPOLKOVÉHO ŽIVOTA

Dílčí vize priority: [tradice, poznávání a zábava](#)

Priorita zapojování spolků a veřejnosti do spolkového života se člení na níže uvedená opatření, které zastřešují jednotlivé typové projekty.

Schéma č. 7 Schéma priorit a opatření

Specifické cíle:

- 3.1: Systematicky podporovat činnost spolků
- 3.2: Zachovávat kulturní tradice
- 3.3: Zlepšovat propagaci činnosti obcí a ostatních subjektů navenek

Indikátory:

- a) Počet existujících spolků na území MAS KLS
- b) Počet konaných akcí
- c) Míra spokojenosti obyvatel

7.6.1 POPIS OPATŘENÍ A PŘÍKLADY PROJEKTŮ

Opatření 3.1: Podpora činnosti spolků

Opatření se zaměřuje na zajištění provozního financování spolků, tj. zajištění finanční a nefinanční podpory fungování nejrůznějších spolků – sportovních, kulturních, zájmových a ostatních, tj. všech, které svojí činností napomáhají k aktivizaci života na venkově.

Typický příklad projektu může představovat zajištění provozních prostředků pro sportovní oddíly (zajištění příspěvků na trenérskou činnost).

Opatření 3.2: Zachování kulturních tradic

Vedle podpory provozního charakteru by území mělo podporovat formou účelovou dotací konání nejrůznějších akcí, které vytvářejí žádoucí alternativu trávení volného času. Půjde zejména o finanční a nefinanční podporu pravidelně či nepravidelně se opakujících akcí, které napomáhají zapojování veřejnosti do života a zvyšují míru její identity. Podpora spolkům tak může v konečném důsledku přinést i efekt zvýšených tržeb díky meziobecnímu (meziregionálnímu) cestovnímu ruchu.

Opatření 3.3: Zlepšování propagace činností obcí a ostatních subjektů navenek

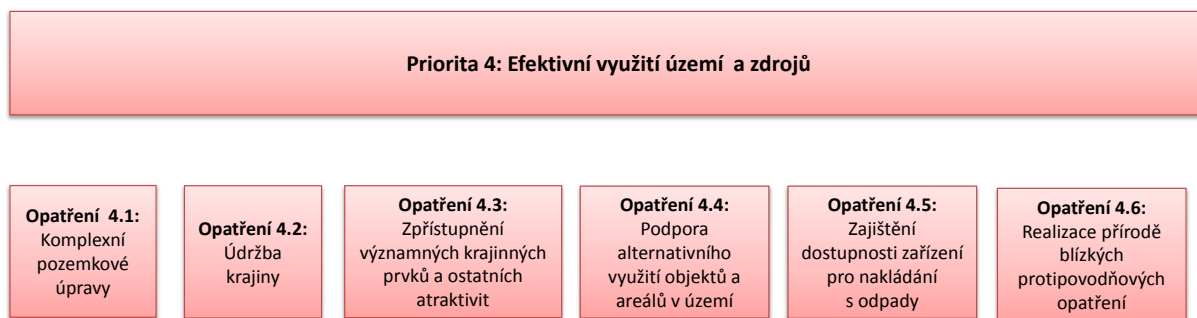
Projekty jsou zejména na zkvalitňování propagace obcí, spolků prostřednictvím například podpory webových stránek, elektronických úředních desek, meziobecního informačního systému pořádání akcí atd.

7.7 PRIORITA 4: EFEKTIVNÍ VYUŽITÍ ÚZEMÍ A ZDROJŮ

Dílčí vize problémového okruhu: [odpovědnost k území, v němž žijeme](#)

Problémový okruh management rozvoje území se člení na 6 níže uvedených opatření.

Schéma č. 8: Schéma priorit a opatření

Specifické cíle:

- 4.1: Pokračovat v komplexních pozemkových úpravách
- 4.2: Zvýšit úroveň péče o krajinu
- 4.3: Zpřístupnit významné krajinné prvky a ostatní atraktivity
- 4.4: Využít opuštěné objekty a areály
- 4.5: Zvýšit dostupnost zařízení odpadového hospodářství
- 4.6: Zvýšit retenční schopnost území a eliminovat rizika bleskových povodní

Indikátory:

- a) Rozsah KPÚ
- b) Počet zpřístupněných VKP a ostatních atraktivit cestovního ruchu
- c) Počet revitalizovaných objektů či areálů
- d) Zvýšení míry třídění odpadů
- e) Specifický odtok z území (srážky/průtoky)
- f) Koeficient ekologické stability

7.7.1 POPIS OPATŘENÍ A PŘÍKLADY AKTIVIT

Opatření 4.1: Komplexní pozemkové úpravy

Opatření je zaměřeno na komplexní pozemkové úpravy, tj. realizace takových změn právního stavu pozemků, jimiž „se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Komplexní pozemkové úpravy současně

mohou přispívat ke zlepšení životního prostředí, ochraně a zúrodnění půdního fondu, vodnímu hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny.

Opatření 4.2: Údržba krajina

Projekty v rámci tohoto opatření směřují zejména k mimoprodukční funkci zemědělství, tj. realizace projektů, které přispívají k estetické hodnotě krajiny a veřejných prostranstvích v obcích.

Opatření 4.3: Zpřístupnění významným krajinných prvků a ostatních atraktivit

Projekty v rámci tohoto opatření budou zaměřeny zejména na propagaci přírodního a kulturního dědictví v území – budování naučných stezek, nezbytné infrastruktury pro přístup návštěvníků k těmto atraktivitám (s výjimkou komunikací).

Opatření 4.4: Podpora alternativního využití objektů a areálů v území

Projekty budou zaměřeny zejména na regeneraci opuštěných či nevyužitých ploch pro nové – efektivnější využití s důrazem na ekonomickou činnost a zaměstnanost.

Opatření 4.5: Zvýšení dostupnosti zařízení pro nakládání s odpady

Opatření je orientováno na zkvalitňování systému odpadového hospodářství – zahušťování sběrných míst, budování sběrných dvorů s cílem maximalizace třídění odpadu.

Opatření 4.6: Realizace přírodě blízkých protipovodňových opatření

Opatření je orientováno na přípravu a realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření, které jsou schopny mírnit důsledky v poslední době se tolik množícím bleskovým povodním.

8 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

PŘÍLOHY

1. Vymezení a základní údaje o území
2. Tematické mapy